

KOSZTY PODATKOWE

kwalifikacja i moment ich rozliczenia

I. REGULACJE USTAWOWE.....	str. 3
1. Definicja kosztów uzyskania przychodów	str. 3
2. Wydatki wyłączone z kosztów podatkowych	str. 3
3. Moment potrącalności kosztów uzyskania przychodów	str. 6
3.1. Koszty bezpośrednio związane z przychodami	str. 6
3.2. Koszty pośrednio związane z przychodami	str. 8
3.3. Ujmowanie kosztów uzyskania przychodów w PKPiR.....	str. 9
3.4. Należności ze stosunku pracy i składki ZUS	str. 10
3.5. Wydatki na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.....	str. 11
3.6. Koszty zaniechanych inwestycji.....	str. 11
3.7. Odsetki od pożyczek/kredytów	str. 13
3.8. Odpisy na ZFŚS.....	str. 13
II. ODPOWIEDZI NA PYTANIA CZYTELNIKÓW	str. 14
1. Ujmowanie w kosztach podatkowych wydatków związanych z eksploatacją samochodu osobowego.....	str. 14
2. Wydatki na zakup usługi transportowej a koszty podatkowe	str. 15
3. Moment ujęcia w kosztach podatkowych opłat leasingowych.....	str. 17
4. Wynagrodzenie i składki ZUS żony zatrudnionej w firmie męża w kosztach uzyskania przychodów	str. 19
5. Moment ujęcia w kosztach uzyskania przychodów cła dotyczącego importowanych towarów	str. 20
6. Wydatki na badania okresowe urządzeń – moment ujęcia w kosztach podatkowych	str. 21
7. Ujęcie w kosztach podatkowych czynszu za najem nieruchomości od współnika.....	str. 22

8. Wydatki na studia pracownika w kosztach podatkowych	str. 23
9. Zapłata na rachunek spoza białej listy w ramach dobrowolnego MPP oraz poprzez kompensatę	str. 24
10. Przekazanie towarów między firmami małżonków a koszty podatkowe	str. 26
11. Ujęcie w kosztach podatkowych wydatków na zakup towaru od osoby fizycznej nieprowadzącej działalności	str. 27
12. Towary otrzymane w darowiźnie a koszty podatkowe	str. 28
13. Wydatki ponoszone w związku z przyszłą działalnością spółki z o.o.	str. 29
III. KOSZTY PODATKOWE W WYJAŚNIENIACH ORGANÓW PODATKOWYCH	str. 31
1. Zmiana w harmonogramie spłat leasingu samochodu osobowego będąca skutkiem COVID-19	str. 31
2. Moment zaliczenia do kosztów wydatków remontowych	str. 33
3. Weryfikacja rachunku kontrahenta dokonana po zleceniu przelewu a koszty uzyskania przychodów	str. 34
4. Koszty podatkowe dokumentowane skanami dokumentów papierowych	str. 36
5. Kary umowne za nieterminowe wykonanie usługi a koszty podatkowe	str. 38

Największa ilość pomocy związanych z POLSKIM ŁADEM !

KALKULATORY DOTYCZĄCE POLSKIEGO ŁADU

- Kalkulator wynagrodzeń
- Kalkulator płac (umowa zlecenia i o dzieło - pobór zaliczki)
- Kalkulator płac (umowa zlecenia i o dzieło zawarta z pracownikiem)
- Kalkulator płac (umowa zlecenia - pobór zaliczki) – przedłużony termin pobrania zaliczki na podatek: dwa różne wzory
- Kalkulator wynagrodzeń dla osób korzystających z ulgi na powrót
- Kalkulator wynagrodzeń korzystających z ulgi dla rodzin wielodzietnych
- Kalkulator wynagrodzeń – przedłużony termin pobrania zaliczek
- Kalkulator terminu zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym
- Kalkulator formy opodatkowania (ryczałt czy zasady ogólne)
- Kalkulator płac – wynagrodzenie członka zarządu pełniącego funkcję na podstawie powołania – dwa różne wzory
- Kalkulator płac – wynagrodzenie członka zarządu pełniącego funkcję na podstawie powołania (pobór zaliczki)
- Kalkulator płac (umowa zlecenia zawarta z osobą do 26 roku życia – pobór zaliczki)
- Kalkulator zaliczki PIT od dochodów z działalności gospodarczej (skala podatkowa)

Więcej kalkulatorów na www.kalkulatory.gofin.pl

I. REGULACJE USTAWOWE

1. Definicja kosztów uzyskania przychodów

Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16 ust. 1 ustawy o PDOP i art. 23 ustawy o PDOF. Tak stanowi art. 15 ust. 1 ustawy o PDOP oraz odpowiednio art. 22 ust. 1 ustawy o PDOF.

W myśl powyższego, kosztami uzyskania przychodów prowadzonej przez podatnika działalności gospodarczej są wszelkie racjonalnie i gospodarczo uzasadnione wydatki związane z tą działalnością, których celem jest osiągnięcie przychodów, bądź też zabezpieczenie lub zachowanie tego źródła, o ile nie podlegają wyłączeniu z kosztów.

Podsumowując, aby dany wydatek mógł zostać uznany za koszt uzyskania przychodu, winien spełniać łącznie następujące warunki, tj.:

- być poniesiony w celu uzyskania, zachowania lub zabezpieczenia przychodów,
- pozostawać w związku z prowadzoną przez podatnika działalnością gospodarczą,
- być poniesiony przez podatnika, tj. w ostatecznym rozrachunku musi zostać pokryty z zasobów majątkowych podatnika (nie stanowią kosztu uzyskania przychodu wydatki, które zostały poniesione na działalność podatnika przez osoby inne niż podatnik),
- być właściwie udokumentowany,
- nie znajdować się w negatywnym katalogu wydatków nieuznawanych za koszty podatkowe.

2. Wydatki wyłączone z kosztów podatkowych

Katalog kosztów niestanowiących kosztów podatkowych zawarty jest w art. 16 ust. 1 ustawy o PDOP i odpowiednio w art. 23 ust. 1 ustawy o PDOF.

Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów m.in.:

1) wydatków na:

- a) nabycie gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, z wyjątkiem opłat za wieczyste użytkowanie gruntów,
- b) nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie innych niż wymienione w lit. a środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w tym również wchodzących w skład nabytego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanych części,
- c) ulepszenie środków trwałych, które zwiększają wartość środków trwałych, stanowiącą podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych
– wydatki te, zaktualizowane zgodnie z odrębnymi przepisami, pomniejszone o sumę odpisów amortyzacyjnych (zarówno stanowiących, jak i niestanowiących kosztów podatkowych na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o PDOP i art. 23 ust. 1 ustawy o PDOF), są jednak kosztem uzyskania przychodów, w przypadku odpłatnego zbycia środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, bez względu na czas ich poniesienia;

2) odpisów z tytułu zużycia samochodu osobowego, dokonywanych według zasad określonych w art. 16a-16m ustawy o PDOP (analogicznie art. 22a-22o ustawy o PDOF), w części ustalonej od wartości samochodu przewyższającej kwotę:

- a) 225.000 zł – w przypadku samochodu osobowego będącego pojazdem elektrycznym w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności

ści i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 110, 1093 i 2269) oraz w przypadku samochodu osobowego będącego pojazdem napędzanym wodorem w rozumieniu art. 2 pkt 15 tej ustawy (dotyczy pojazdów wprowadzonych do ewidencji od 24.12.2021 r.),

- b) 150.000 zł – w przypadku pozostałych samochodów osobowych;
- 3) strat w środkach trwałych oraz wartościach niematerialnych i prawnych w części pokrytej sumą odpisów amortyzacyjnych (zarówno stanowiących, jak i niestanowiących kosztów podatkowych na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o PDOP i art. 23 ust. 1 ustawy o PDOF);
- 4) odpisów i wpłat na różnego rodzaju fundusze tworzone przez podatnika; kosztem uzyskania przychodów są jednak:
  - a) podstawowe odpisy i wpłaty na te fundusze, jeżeli obowiązek lub możliwość ich tworzenia w ciężar kosztów określają odrębne ustawy,
  - b) odpisy i zwiększenia, które w rozumieniu przepisów o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych obciążają koszty działalności pracodawcy, jeżeli środki pieniężne stanowiące równowartość tych odpisów i zwiększeń zostały wpłacone na rachunek Funduszu,
- 5) wydatków na spłatę pożyczek/kredytów (z pewnymi wyjątkami) oraz na spłatę innych zobowiązań, w tym z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń;
- 6) naliczonych, lecz niezapłaconych albo umorzonych odsetek od zobowiązań, w tym również od pożyczek (kredytów);
- 7) odsetek, prowizji i różnic kursowych od pożyczek (kredytów) zwiększających koszty inwestycji w okresie realizacji tych inwestycji;
- 8) darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem wpłat na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej, z tym że kosztem uzyskania przychodów są koszty wytworzenia lub cena nabycia produktów spożywczych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 16 ustawy o VAT, przekazanych na rzecz organizacji pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z przeznaczeniem wyłącznie na cele działalności charytatywnej prowadzonej przez te organizacje;
- 9) jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w wysokości określonej przez właściwego ministra oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku stwierdzenia pogorszenia warunków pracy;
- 10) kar umownych i odszkodowań z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad albo zwłoki w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług;
- 11) wierzytelności odpisanych jako nieściągalne, z wyjątkiem m.in. wierzytelności, w części, w jakiej uprzednio zostały zarachowane do przychodów należnych i których nieściągalność została udokumentowana w określony sposób,
- 12) odpisów aktualizujących, z tym że kosztem uzyskania przychodów są odpisy aktualizujące wartość należności, określone w ustawie o rachunkowości, od tej części należności, która była uprzednio zaliczona do przychodów należnych, a ich nieściągalność została uprawdopodobniona na podstawie odrębnych przepisów;
- 13) kosztów reprezentacji, w szczególności poniesionych na usługi gastronomiczne, zakup żywności oraz napojów, w tym alkoholowych;
- 14) wydatków ponoszonych na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów na potrzeby podatnika (wg ustawy o PDOF – na potrzeby wykonywanej działalności):
  - a) w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejscowe) – w wysokości przekraczającej kwotę ustaloną przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu,

- b) w jazdach lokalnych – w wysokości przekraczającej wysokość miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo w wysokości przekraczającej stawki za jeden kilometr przebiegu pojazdu,
określonych w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra;
- 15) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika nie jest obowiązkiem, z pewnymi wyjątkami;
- 16) składek na ubezpieczenie społeczne oraz na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i na inne fundusze celowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw – od nagród i premii, wypłacanych w gotówce lub w papierach wartościowych z dochodu po opodatkowaniu podatkiem dochodowym;
- 17) wydatków pracodawcy na działalność socjalną, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych; kosztem uzyskania przychodów są jednak świadczenia urlopowe wypłacone zgodnie z przepisami o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz koszty, o których mowa w art. 15 ust. 1za pkt 2 ustawy o PDOP (odpowiednio w art. 22 ust. 1p pkt 2 ustawy o PDOF);
- 18) podatku od towarów i usług, z tym że kosztem uzyskania przychodów może być np. VAT naliczony niepodlegający odliczeniu czy VAT należny od nieodpłatnych świadczeń (o ile występuje);
- 19) odpisów z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonywanych od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie tych środków lub wartości niematerialnych i prawnych, odliczonym od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym albo zwróconym podatnikowi w jakiegokolwiek formie;
- 20) u podatników CIT – wydatków, odpisów, rezerw i innych kosztów poniesionych w okresie opodatkowania tzw. estońskim CIT i uwzględnionych w wyniku finansowym netto podatnika za dowolny rok tego okresu zgodnie z przepisami o rachunkowości;
- 21) składek na ubezpieczenie samochodu osobowego w wysokości przekraczającej ich część ustaloną w takiej proporcji, w jakiej kwota 150.000 zł pozostaje do wartości samochodu przyjętej dla celów ubezpieczenia;
- 22) dotyczących samochodu osobowego opłat wynikających z umowy leasingu, umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, z wyjątkiem opłat z tytułu składek na ubezpieczenie samochodu osobowego, w wysokości przekraczającej ich część ustaloną w takiej proporcji, w jakiej kwota 150.000 zł pozostaje do wartości samochodu osobowego będącego przedmiotem tej umowy;
- 23) strat powstałych w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz kosztów ich remontów powypadkowych, jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym;
- 24) 25% poniesionych wydatków z tytułu kosztów używania firmowego samochodu osobowego (będącego środkiem trwałym, wynajętego, itd.) na potrzeby działalności gospodarczej – jeżeli samochód ten jest wykorzystywany również do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podatnika;
- 25) u podatników PIT – poniesionych wydatków z tytułu kosztów używania, stanowiącego własność podatnika prowadzącego działalność gospodarczą, samochodu osobowego niebędącego składnikiem majątku firmowego, oraz składek na ubezpieczenie takiego samochodu; te wydatki i składki w wysokości 20% stanowią jednak koszty uzyskania przychodów pod warunkiem, że samochód ten jest wykorzystywany również do celów związanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podatnika;
- 26) wydatków poniesionych na zakup zużywających się stopniowo rzeczowych składników majątku podatnika, niezaliczanych do środków trwałych – w przypadku stwierdzenia, że

składniki te nie są wykorzystywane dla celów działalności prowadzonej przez podatnika, lecz służą osobistym celom podatnika, pracowników i innych osób albo bez uzasadnienia znajdują się poza siedzibą podatnika.

3. Moment potrącalności kosztów uzyskania przychodów

W obu ustawach o podatku dochodowym ustawodawca określił zasady dotyczące momentu ujmowania w kosztach uzyskania przychodów ponoszonych przez podatnika wydatków/kosztów.

W tym dodatku przedstawiamy najważniejsze z tych zasad.

3.1. Koszty bezpośrednio związane z przychodami

Podatnicy CIT i PIT prowadzący księgi rachunkowe generalnie „dzielą” koszty uzyskania przychodów na bezpośrednio związane z przychodami oraz na koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodami. Bardzo istotne jest przypisanie kosztów do ich odpowiedniego rodzaju, ze względu na odmienne zasady potrącalności tych kosztów.

Definiowanie kosztów bezpośrednio związanych z przychodami

Ustawodawca nie zawarł definicji kosztów bezpośrednio związanych z przychodami. W praktyce przyjęło się, że są to takie wydatki, których poniesienie przekłada się wprost (w sposób bezpośredni) na uzyskanie konkretnych przychodów. Klasycznym przykładem bezpośredniego związku kosztów z przychodami jest relacja, w jakiej pozostają wydatki na nabycie towaru i przychód z ich zbycia. Takimi kosztami są także wydatki na zakup materiałów i produktów, które można przypisać do konkretnego przychodu.

Powyższe wynika m.in. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 31 stycznia 2022 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.530.2021.3.MZA. Jak ponadto stwierdził organ podatkowy:

„(...) Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych nie zawiera definicji kosztu „bezpośredniego” oraz kosztu „pośredniego” – brak takiej definicji związany jest z nieokreślonością tych pojęć i brakiem stałych, niezmiennych kryteriów oceny wystąpienia bezpośredniego lub jedynie pośredniego związku takich kosztów z przychodami osoby prawnej w konkretnym przypadku. W efekcie, te same wydatki mogą być w danych warunkach bezpośrednimi, zaś w innych jedynie pośrednimi kosztami uzyskania przychodu. Ocena tej kwestii musi być więc dokonywana w każdym przypadku na tle określonej sytuacji, przy uwzględnieniu indywidualnych cech działalności podatnika, w warunkach której wydatki te są ponoszone. Przy czym, jeżeli określone wydatki można powiązać z osiągnięciem konkretnego przychodu, to bez względu na możliwość jednoczesnego wywiedzenia pośredniego związku tych wydatków z ewentualnymi innymi przychodami, zaliczenie ich do kosztów uzyskania przychodów ocenić należy w kontekście tego przychodu, z którym wydatki te są bezpośrednio związane. (...)”

Moment potrącenia kosztów bezpośrednio związanych z przychodami

Zasady rozliczania kosztów bezpośrednio związanych z przychodami określone zostały w art. 15 ust. 4 i 4b-4c ustawy o PDOP oraz art. 22 ust. 5 i 5a-5b ustawy o PDOF.

Z przepisów tych wynika, że koszty uzyskania przychodów bezpośrednio związane z przychodami, poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy oraz w roku podatkowym, są potrącalne w tym roku podatkowym, w którym osiągnięte zostały odpowiadające im przychody. Także koszty uzyskania przychodów bezpośrednio związane z przychodami, odnoszące

się do przychodów danego roku podatkowego, a poniesione po zakończeniu tego roku podatkowego do dnia:

- sporządzenia sprawozdania finansowego, zgodnie z odrębnymi przepisami, nie później jednak niż do upływu terminu określonego do złożenia zeznania, jeżeli podatnicy są obowiązani do sporządzania takiego sprawozdania, albo
- złożenia zeznania, nie później jednak niż do upływu terminu określonego do złożenia tego zeznania, jeżeli podatnicy, zgodnie z odrębnymi przepisami, nie są obowiązani do sporządzania sprawozdania finansowego

– są potrącalne w roku podatkowym, w którym osiągnięte zostały odpowiadające im przychody.

Natomiast koszty uzyskania przychodów bezpośrednio związane z przychodami, odnoszące się do przychodów danego roku podatkowego, a poniesione po ww. terminach, są potrącalne w roku podatkowym następującym po roku, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe lub składane zeznanie.

Warto przywołać tu interpretację indywidualną Dyrektora KIS z 31 sierpnia 2018 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.322.2018.1.BK, w której czytamy:

„(...) Generalną zasadą podatkowego rozliczania kosztów bezpośrednich jest ujęcie (potrącenie) w rachunku podatkowym kosztu bezpośrednio związanego z przychodem w roku jego związania z odpowiadającym mu przychodem, chyba że koszt bezpośredni został poniesiony po dniu sporządzenia sprawozdania finansowego po zakończonym roku podatkowym lub złożenia zeznania podatkowego (nie późniejszym jednak niż termin określony do złożenia zeznania podatkowego) – w takim przypadku jest on potrącalny w roku podatkowym następującym po roku, którego dotyczy.

Oznacza to, iż w sytuacji, gdy podatnik posiada wystarczające dowody księgowe do zaksięgowania danego wydatku do kosztów przed dniem sporządzenia sprawozdania finansowego, to koszt ten będzie kosztem uzyskania przychodów roku podatkowego, w którym zostały osiągnięte odpowiadające mu przychody. Z kolei zaś w sytuacji, gdy dokumenty niezbędne do zaksięgowania kosztów podatnik otrzyma po dniu sporządzenia sprawozdania finansowego, to koszt ten będzie kosztem uzyskania przychodów w roku, w którym podatnik uzyska te dokumenty. (...)”

Koszty bezpośrednio związane z przychodami poniesione w kolejnych latach

Jak już wskazano, koszty uzyskania przychodów bezpośrednio związane z przychodami, odnoszące się do przychodów danego roku podatkowego, a poniesione po sporządzeniu sprawozdania finansowego/upływie terminu do złożenia zeznania podatkowego, są potrącalne w roku podatkowym następującym po roku, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe lub składane zeznanie.

Od pewnego czasu wątpliwości budzi, co należy rozumieć przez ww. „rok następujący”.

Z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 28 lipca 2021 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.224.2021.1.SK wynika, że **nie musi to być wyłącznie rok bezpośrednio następujący po roku podatkowym, w którym powstał przychód, którego koszt ten bezpośrednio dotyczy. Mogą to być także kolejne lata.** Jak czytamy w tej interpretacji:

„(...) Ustawodawca nie ograniczył możliwości zaliczenia kosztów bezpośrednio związanych z przychodami danego roku podatkowego, a poniesionych po jego zakończeniu tylko do roku podatkowego bezpośrednio następującego po nim. (...) Z art. 15 ust. 4c updop nie wynika, że koszty bezpośrednio związane z uzyskiwanymi przychodami należy wyłącznie ujmować w roku następującym bezpośrednio po roku podatkowym, w którym podatnik uzyskał przychód. Przy rozliczaniu kosztów bezpośrednich na zasadzie wyjątku, pozwalającego ująć te koszty w roku następnym w stosunku do tego, w którym wystąpił przychód, ustawodawca

nie ograniczył wyłącznie do jednego następnego roku podatkowego, umiejscowionego bezpośrednio po roku, w którym powstał przychód. Przepis ten zawiera otwartą formułę rozliczania kosztów bezpośrednich w czasie, to jest w roku podatkowym następnym, w którym został poniesiony i udokumentowany koszt bezpośredni.

(...) W związku z powyższym, stanowisko Spółki, że koszty związane bezpośrednio z przychodami z tytułu świadczenia usług i udokumentowane fakturami lub innymi dokumentami otrzymanymi przez Spółkę po upływie jednego roku lub więcej lat od końca roku podatkowego, w którym Spółka zadeklarowała odpowiadające tym kosztom przychody, powinny być potrącalne na bieżąco w roku ich poniesienia, tj. w roku podatkowym, w którym Spółka zaksięgowwała w księgach na koncie zobowiązań otrzymane faktury lub inne dokumenty dokumentujące poniesienie kosztu należy uznać za prawidłowe. (...)"

Podobnie wynika z interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS z 4 maja 2021 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.26.2021.4.SG czy Ministra Finansów z 25 maja 2015 r., nr DD10.8221.48.2015.MZO.

Zaznaczamy, że NSA w wyroku z 4 lutego 2020 r., sygn. akt II FSK 746/18 uznał, że użycie przez ustawodawcę w art. 15 ust. 4c ustawy o PDOP wyrażenia „są potrącalne w roku podatkowym następującym po roku, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe lub składane zeznanie” oznacza, że **rokiem podatkowym, za który należy uwzględnić koszty uzyskania przychodu, jest rok bezpośrednio następujący po roku podatkowym, którego te koszty dotyczą.**

3.2. Koszty pośrednio związane z przychodami

Definiowanie kosztów pośrednich

Ustawodawca nie określił także, co należy rozumieć przez koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodami, tzw. koszty pośrednie. Przyjęto się, że są to wydatki, które nie mają bezpośredniego odzwierciedlenia w osiąganych przychodach, tj. takie, którym nie można przypisać konkretnego przychodu (nie pozostają one w uchwytym związku z takim przychodem). W tym przypadku nie jest możliwe ustalenie, w którym okresie bądź roku podatkowym wystąpi przychód uzasadniający potrącenie takich kosztów. Za koszty pośrednie uważa się np. koszty ogólnego zarządu, koszty administracyjne, wydatki na utrzymanie obiektów, obsługę prawną (zob. interpretację indywidualną Dyrektora KIS z 11 lutego 2022 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.13.2022.1.JD).

Moment potrącenia kosztów pośrednich

Ujmując w kosztach podatkowych koszty pośrednie, należy mieć na uwadze, że:

- koszty pośrednie są potrącalne w dacie ich poniesienia; jeżeli koszty te dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą (art. 15 ust. 4d ustawy o PDOP i art. 22 ust. 5c ustawy o PDOF),
- za dzień poniesienia kosztu uzyskania przychodów uważa się tu dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury (rachunku), albo dzień, na który ujęto koszt na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku), z wyjątkiem sytuacji, gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów (art. 15 ust. 4e ustawy o PDOP i art. 22 ust. 5d ustawy o PDOF).

Obecnie organy podatkowe uważają, że **dniem poniesienia kosztu jest dzień, na który ujęto wydatek w księgach rachunkowych na jakimkolwiek koncie, niekoniecznie kosz-**

towym. Dzień uznania wydatku za koszt podatkowy nie jest uzależniony od dnia uznania tego wydatku za koszt bilansowy. Tak przykładowo uznał Dyrektor KIS w ww. interpretacji indywidualnej z 11 lutego 2022 r.

Koszty pośrednie przekraczające rok podatkowy

Jak już wskazano, jeżeli koszty pośrednie dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą. Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 17 maja 2021 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.65.2021.1.MK stwierdził, że:

„(...) zwrot w (...) art. 15 ust. 4d ustawy o CIT (...) „dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy” obejmuje wydatki dotyczące usług (świadczeń) wykonywanych w kilku okresach. Nie dotyczy zaś wydatków związanych ze świadczeniami wykonywanymi jednorazowo, lecz wykorzystywanymi lub odnoszącymi skutek przez dłuższy czas. Przede wszystkim jednak zauważyć należy, że o tym, czy w istocie dany wydatek z uwagi na swój charakter nie może zostać przyporządkowany do długości okresu, którego dotyczy, decydują ostatecznie przepisy prawa podatkowego, a nie sposób jego księgowania na potrzeby prawa bilansowego. (...)”

Na stronie internetowej Krajowej Informacji Skarbowej (www.gov.pl) w zakładce „Najczęściej zadawane pytania” (w zakresie CIT) wyjaśniono, że koszty pośrednie dotyczące okresu przekraczającego rok podatkowy powinno się rozliczać proporcjonalnie, nawet wówczas, gdy dla celów rachunkowych w związku z zasadą istotności ujęte zostały jednorazowo i takie ujęcie jest w świetle przepisów prawa bilansowego poprawne. Z kolei pozostałe koszty, które z uwagi na swój charakter nie będą mogły zostać powiązane z okresem przekraczającym rok podatkowy, mogą zostać potrącone jednorazowo w dacie ich poniesienia.

Warto także dodać, że na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (www.gov.pl) w serwisie „Głos podatnika” odniesiono się do zgłoszenia (Głos_podatnika_CIT_113712) dotyczącego możliwości zrównania sposobu rozliczania kosztów pośrednich na potrzeby bilansowe i podatkowe. Chodziło o uproszczenia w rozliczaniu kosztów pośrednich dotyczących dwóch okresów, tj. kosztów mediów, ubezpieczeń, prenumerat itp. Odnosząc się do tej kwestii Ministerstwo Finansów stwierdziło:

„(...) Co do zasady, koszty pośrednie rozliczane są z chwilą poniesienia, rozumianą jako dzień, na który ujęto koszt na podstawie faktury lub innego dowodu w księgach rachunkowych. W przypadku jednak kosztów pośrednich, które dotyczą okresu dłuższego niż rok, zgodnie z ustawą o CIT należy rozliczyć je proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą.

Chodzi o to, żeby koszty te w odpowiedni sposób przypisać do poszczególnych lat podatkowych, których w istocie one dotyczą. Przypisanie tych kosztów w całości do roku podatkowego, w którym wystawiono fakturę, pomimo, że w części dotyczą one również następnego roku podatkowego, wpłynęłoby na rzetelność podstawy opodatkowania za rok podatkowy. W roku podatkowym, w którym wystawiono fakturę, podatek dochodowy byłby zaniżony, poprzez uwzględnienie w kosztach części kosztów dotyczących innego roku podatkowego, a w następnym roku podatek byłby zawyżony, gdyż w kosztach nie zostałaby uwzględniona część kosztów dotyczących tego roku podatkowego. (...)”

3.3. Ujmowanie kosztów uzyskania przychodów w PKPiR

Przepisy dopuszczają dwie metody ewidencjonowania kosztów uzyskania przychodów w podatkowej księdze przychodów i rozchodów (PKPiR), tj.:

- metodę uproszczoną albo
- metodę memoriałową.

O metodzie uproszczonej stanowi art. 22 ust. 4 ustawy o PDOF. Zgodnie z tym przepisem, koszty uzyskania przychodów podlegają potrąceniu tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione. Koszty uzyskania przychodów generalnie ujmuje się wówczas w PKPiR w dacie wystawienia dokumentu potwierdzającego poniesienie kosztu, np. faktury, rachunku lub innego dowodu.

Z kolei do metody memoriałowej mają zastosowanie regulacje zawarte w art. 22 ust. 5-5c i 6 ustawy o PDOF. Stosując tę metodę, wyodrębnia się koszty uzyskania przychodów bezpośrednio związane z przychodami oraz tzw. koszty pośrednie. Koszty bezpośrednie, co do zasady, rozlicza się w tym roku, w którym osiągnięto odpowiadające im przychody. Natomiast koszty pośrednie potrąca się w dacie ich poniesienia, przy czym jeśli koszty te dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą.

Należy podkreślić, że niezależnie od metody ewidencjonowania kosztów w PKPiR, za dzień poniesienia kosztu uzyskania przychodów uważa się dzień wystawienia faktury (rachunku) lub innego dowodu stanowiącego podstawę do zaksięgowania (ujęcia) kosztu (art. 22 ust. 6b ustawy o PDOF).

W praktyce różnica w sposobie ewidencji kosztów dotyczy zasadniczo kosztów pośrednich, których stosujący metodę memoriałową nie ujmują w księdze w dacie ich poniesienia w tej części, w jakiej dotyczą one następnych lat podatkowych.

3.4. Należności ze stosunku pracy i składki ZUS

Wynagrodzenia pracowników

Wynagrodzenia pracowników stanowią koszty uzyskania przychodów pracodawcy w miesiącu, za który są należne, pod warunkiem, że zostały wypłacone lub postawione do dyspozycji pracownika w terminie wynikającym z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony. W przypadku uchybienia temu terminowi, ww. wynagrodzenia są kosztem uzyskania przychodów z chwilą ich faktycznej wypłaty lub postawienia do dyspozycji pracowników. Tak wynika z art. 15 ust. 4g i art. 16 ust. 1 pkt 57 ustawy o PDOP oraz art. 22 ust. 6ba i art. 23 ust. 1 pkt 55 ustawy o PDOF.

Przykład

Zgodnie z przyjętym regulaminem pracy, wynagrodzenia za dany miesiąc pracodawca wypłaca pracownikom 10. dnia następnego miesiąca. Wynagrodzenie za luty 2022 r. pracodawca wypłacił pracownikom:

- 10 marca 2022 r. – wynagrodzenia za luty stanowią koszty uzyskania przychodów w lutym,
- 15 marca 2022 r. – wynagrodzenia za luty stanowią koszty uzyskania przychodów w marcu.

Składki ZUS w części finansowanej przez pracodawcę

Składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu należności pracowników ze stosunku pracy, w części finansowanej przez płatnika składek (pracodawcę), składki na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy oraz FGŚP stanowią koszty uzyskania przychodów w miesiącu, za który należności te są należne, pod warunkiem, że składki zostaną opłacone:

- z tytułu należności wypłacanych lub postawionych do dyspozycji w miesiącu, za który są należne – w terminie wynikającym z odrębnych przepisów,

- z tytułu należności wypłacanych lub postawionych do dyspozycji w miesiącu następnym, w terminie wynikającym z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony – nie później niż do 15 dnia tego miesiąca.

W przypadku uchybienia tym terminom, ww. składki podlegają zaliczeniu do kosztów podatkowych z chwilą ich zapłaty do ZUS (zob. art. 15 ust. 4h, art. 16 ust. 1 pkt 57a i ust. 7d ustawy o PDOP oraz art. 22 ust. 6bb, art. 23 ust. 1 pkt 55a i ust. 3d ustawy o PDOF).

Przykład

Spółka wypłaca pracownikom wynagrodzenia za dany miesiąc 10. dnia następnego miesiąca. Wynagrodzenie za luty 2022 r. spółka wypłaciła pracownikom 10 marca br. Finansowane przez spółkę (płatnika) składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zostały opłacone:

- 15 marca br. – składki te stanowią koszty uzyskania przychodów w lutym br.,
- 15 kwietnia br. – składki te stanowią koszty uzyskania przychodów w kwietniu br.

3.5. Wydatki na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Zasadą jest, że wydatki na zakup/wytworzenie środków trwałych (oraz wartości niematerialnych i prawnych) nie mogą zostać zaliczone bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów. Wydatki te podlegają ujęciu w kosztach podatkowych poprzez odpisy amortyzacyjne dokonywane od wartości początkowej tych składników majątku (na zasadach ogólnych, z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń i ograniczeń). Jeśli jednak wartość początkowa środka trwałego (wartości niematerialnej i prawnej) nie przekracza 10.000 zł, to podatnik może:

- nie wprowadzać składnika majątku do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a wydatki na jego zakup zaliczyć bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów, w miesiącu oddania go do używania, lub
- wprowadzić składnik majątku do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych i dokonywać odpisów amortyzacyjnych na zasadach ogólnych albo jednorazowo w miesiącu oddania tego środka trwałego do używania, albo w miesiącu następnym.

Wydatki na zakup środka trwałego (wartości niematerialnej i prawnej) mogą także zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów – w części niezamortyzowanej – w przypadku jego odpłatnego zbycia czy likwidacji (o ile likwidacja taka nie następuje w wyniku utraty przydatności gospodarczej na skutek zmiany rodzaju działalności).

Dodajmy, że wydatki na ulepszenie środka trwałego, zwiększające jego wartość początkową, podlegają rozliczeniu w kosztach podatkowych na analogicznych zasadach, jak wydatki na zakup/wytworzenie środków trwałych.

3.6. Koszty zaniechanych inwestycji

Dla celów podatku dochodowego inwestycje to środki trwałe w budowie w rozumieniu ustawy o rachunkowości, tj. zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego (zob. art. 3 ust. 1 pkt 16 ustawy o rachunkowości).

Nakłady inwestycyjne składają się na wartość początkową środka trwałego, stanowiąc koszty uzyskania przychodów – co do zasady – poprzez odpisy amortyzacyjne. Niekiedy jednak podatnik podejmuje decyzję o zaniechaniu inwestycji. W takim przypadku zastosowanie znajdują regulacje zawarte w art. 15 ust. 4f ustawy o PDOP i art. 22 ust. 5e ustawy o PDOF. Na podstawie tych przepisów, koszty zaniechanych inwestycji są potrącalne w dacie zbycia inwestycji lub ich likwidacji.

Definiowanie zaniechanych inwestycji

W żadnej z ustaw o podatku dochodowym (ani w ustawie o rachunkowości) nie zawarto definicji zaniechanych inwestycji. Do kwestii tej odniósł się m.in. Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 21 maja 2021 r., nr 0111-KDIB1-3.4010.140.2021.1.MBD. Według organu podatkowego:

„(...) Z zaniechaniem inwestycji mamy do czynienia wówczas, gdy podatnik nie podejmuje kolejnych czynności związanych z prowadzonym procesem inwestycyjnym, pomimo że nie został on zakończony. Innymi słowy jest to brak działania, zaprzestanie dokonywania następnych czynności, a w konsekwencji rezygnacja z podjętych wcześniej zamierzeń i odstąpienie od inwestycji.

Z kolei zgodnie z ukształtowaną doktryną: „Zaniechanie inwestycji jest niewątpliwie wynikiem trwałego zaprzestania prowadzenia zadania inwestycyjnego w związku z brakiem kolejnych czynności inwestycyjnych wynikających z podejmowanych przez podatnika decyzji, skutkujących powstrzymaniem się od działania w celu kontynuacji inwestycji” (...).”

Likwidacja inwestycji

Organy podatkowe uważają, że pojęcie „likwidacji inwestycji” należy – co do zasady – traktować dosłownie, tj. tylko fizyczna likwidacja inwestycji (np. jej rozbiórka, złomowanie, zniszczenie) umożliwia uznanie poniesionych na nią wydatków za koszty uzyskania przychodów. Tak wynika np. z ww. interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 21 maja 2021 r., w której wskazano, że z ww. czynności sporządza się protokół fizycznej likwidacji, który oznacza zakończenie procesu likwidacji środka trwałego w budowie. Organ podatkowy nie zgodził się ze stanowiskiem, iż podatnik jest uprawniony do ujęcia w wyniku podatkowym kosztów zaniechanej inwestycji w momencie podjęcia przez zarząd decyzji o jej zaniechaniu. Wydatków rzeczowych na zaniechaną inwestycję nie można bowiem uwzględnić w kosztach uzyskania przychodu do czasu zbycia lub fizycznej likwidacji tej inwestycji.

Podobnie wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 17 lutego 2021 r., nr 0113-KD IPT2-1.4011.902.2020.2.MD.

Zaznaczamy, że WSA w Warszawie w wyroku z 30 września 2021 r., sygn. akt III SA/Wa 786/21 (orzeczenie nieprawomocne) uznał, że nie w każdym przypadku musi dojść do fizycznej likwidacji zaniechanej inwestycji. Zdaniem sądu:

„(...) W sytuacji, w której podatnik nie zamierza zbyć zaniechanej inwestycji, bądź inwestycja ta z przyczyn faktycznych nie nadaje się do zbycia, a koszty jej fizycznej likwidacji powodują, że ewentualny koszt uzyskania przychodu nie jest warty poniesienia wydatków na likwidację, podatnik nigdy nie będzie mógł uwzględnić poniesionych kosztów w rozliczeniu podatkowym. Taka wykładnia analizowanego przepisu przeczy jego celowi.

(...) W ocenie Sądu, poniesione przez podatnika koszty zaniechanej inwestycji mogą być potrącone jako koszty uzyskania przychodów, jeżeli zdecyduje on definitywnie, że efekt na-

---

kładów poniesionych na zaniechaną inwestycję nie będzie w przyszłości wykorzystywany. (...)”

Co ważne, organy podatkowe uważają – w odniesieniu do nakładów, określonych jako intelektualne i niematerialne, zawartych w dokumentacjach, analizach, ekspertyzach i opiniach, itd. – że ich fizyczna likwidacja byłaby nieracjonalna, także ze względów dowodowych. Zniszczenie bowiem nośników, na których są one przechowywane pozbawiłoby podatnika możliwości udowodnienia rzeczywistego poniesienia kosztu w celu osiągnięcia przychodów. Tak stwierdził Dyrektor KIS np. w ww. interpretacji indywidualnej z 17 lutego 2021 r. Według organu podatkowego, w takim przypadku:

„(...) do uznania za koszty podatkowe strat wynikających z zaniechanych inwestycji konieczne jest spełnienie warunku podjęcia decyzji o trwałym i definitywnym odstąpieniu od dalszego prowadzenia zadania inwestycyjnego, a także niewykorzystywanie efektów nakładów poniesionych na zaniechaną inwestycję w przyszłości. (...)”

3.7. Odsetki od pożyczek/kredytów

Ujmując w kosztach podatkowych odsetki od pożyczek/kredytów, zaciągniętych na potrzeby prowadzonej działalności, należy mieć na uwadze, że nie uważa się za koszty uzyskania przychodów m.in.:

- wydatków na spłatę pożyczek (kredytów), z wyjątkiem skapitalizowanych odsetek od tych pożyczek (kredytów),
- naliczonych, lecz niezapłaconych albo umorzonych odsetek od zobowiązań, w tym również od pożyczek (kredytów),
- odsetek, prowizji i różnic kursowych od pożyczek (kredytów) zwiększających koszty inwestycji w okresie realizacji tych inwestycji.

Zatem odsetki od pożyczek/kredytów mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów generalnie w dacie ich zapłaty lub kapitalizacji.

W niektórych przypadkach sama zapłata (kapitalizacja) odsetek nie jest wystarczająca do uznania ich za koszty podatkowe. Przykładowo, odsetki od pożyczki (kredytu), zaciągniętej na zakup/wytworzenie środka trwałego, naliczone do dnia przekazania środka trwałego do używania, nie są ujmowane bezpośrednio w kosztach podatkowych, lecz zwiększają wartość początkową środka trwałego (w takim przypadku są one kosztem podatkowym generalnie poprzez odpisy amortyzacyjne). Co ważne, przyjmuje się, że dotyczy to zarówno odsetek zapłaconych, jak i odsetek jedynie naliczonych do tego dnia, nawet jeśli nie zostały jeszcze faktycznie zapłacone.

3.8. Odpisy na ZFŚS

Odpisy i zwiększenia, które w rozumieniu przepisów o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych obciążają koszty działalności pracodawcy, stanowią koszty uzyskania przychodów, jeżeli środki pieniężne stanowiące równowartość tych odpisów i zwiększeń zostały wpłacone na rachunek Funduszu (art. 16 ust. 1 pkt 9 lit. b) ustawy o PDOP i art. 23 ust. 1 pkt 7 lit. b) ustawy o PDOF).

W świetle powyższego uważa się, że odpisy na ZFŚS stanowią koszty uzyskania przychodów w momencie faktycznego przekazania środków na rachunek bankowy Funduszu.

II. ODPOWIEDZI NA PYTANIA CZYTELNIKÓW

1. Ujmowanie w kosztach podatkowych wydatków związanych z eksploatacją samochodu osobowego

Prowadzę działalność gospodarczą jako agent ubezpieczeniowy. Podatek dochodowy rozliczam na zasadach ogólnych. W działalności wykorzystuję samochód osobowy, którego jestem współwłaścicielem (drugim jest żona). Samochód ten jest wykorzystywany wyłącznie w celach firmowych. Czy mogę zaliczać do kosztów uzyskania przychodów 100% wydatków związanych z eksploatacją firmowego samochodu? Dodam, że działalność jest prowadzona w miejscu zamieszkania. Dla celów VAT nie prowadzę ewidencji, gdyż jestem podmiotowo zwolniony z tego podatku.

Możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów 100% wydatków związanych z eksploatacją samochodu osobowego, dotyczy tylko firmowych samochodów osobowych wykorzystywanych wyłącznie w prowadzonej działalności gospodarczej.

Ustawodawca w podatku dochodowym wprowadził ograniczenie w ujmowaniu do kosztów uzyskania przychodów wydatków związanych z eksploatacją samochodów osobowych. Jak wynika z art. 23 ust. 1 pkt 46a ustawy o PDOF, nie uważa się za koszty uzyskania przychodów 25% poniesionych wydatków z tytułu kosztów używania samochodu osobowego, innego niż prywatny samochód podatnika, na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, jeżeli samochód ten jest wykorzystywany również do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podatnika. Przepis ten zezwala zatem na ujmowanie w kosztach podatkowych 75% wydatków z tytułu używania firmowego samochodu osobowego. Przy czym przez firmowy samochód należy rozumieć tu zarówno samochód wpisany do ewidencji środków trwałych, jak również używany przez podatnika np. na podstawie umowy leasingu, najmu czy dzierżawy. Tak wyjaśniło Ministerstwo Finansów w objaśnieniach podatkowych z 9 kwietnia 2020 r. dot. wykorzystywania samochodu osobowego w prowadzonej działalności.

Ograniczenie to nie ma zastosowania, gdy samochód osobowy jest wykorzystywany przez podatnika wyłącznie do celów prowadzonej działalności. W takiej sytuacji podatnik może zaliczać do kosztów uzyskania przychodów 100% wydatków eksploatacyjnych związanych z jego używaniem. Potwierdziło to MF w ww. objaśnieniach.

Fakt, że samochód jest wykorzystywany wyłącznie do celów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, co do zasady, stwierdza się na podstawie prowadzonej przez podatnika ewidencji przebiegu pojazdu dla celów VAT. Wynika to z art. 23 ust. 5f ustawy o PDOF, zgodnie z którym, w przypadku nieprowadzenia przez podatnika ww. ewidencji, uznaje się, że samochód osobowy jest wykorzystywany również do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą.

W przypadku jednak, gdy podatnik, zgodnie z przepisami o VAT, nie ma obowiązku prowadzenia takiej ewidencji (jest np. zwolniony z VAT), wówczas ww. przepis (art. 23 ust. 5f ustawy o PDOF) nie znajduje zastosowania. Oznacza to, że jeżeli samochód osobowy jest wykorzystywany przez ww. podatnika wyłącznie do celów prowadzonej działalności gospodarczej, to mimo braku ww. ewidencji, wydatki związane z używaniem tego pojazdu mogą być kosztem podatkowym w pełnej wysokości, tj. w wysokości 100% kwoty brutto. Stanowisko to znajduje

je potwierdzenie w interpretacjach organów podatkowych (por. np. interpretację indywidualną Dyrektora KIS z 2 stycznia 2020 r., nr 0113-KDIPT2-1.4011.569.2019.1.DJD).

Zaznaczamy, że ujmowanie w kosztach podatkowych 100% ww. wydatków nie jest możliwe w przypadku, gdy podatnik wykorzystuje w prowadzonej działalności „prywatny” samochód (stanowiący własność podatnika, niebędący składnikiem majątku w działalności gospodarczej). W takiej sytuacji wydatki z tytułu używania ww. samochodu mogą stanowić koszty uzyskania przychodów w wysokości 20% ich wartości.

Uzupełniając dodajmy, iż regulacja ta ma zastosowanie również w przypadku, gdy samochód stanowi współwłasność podatnika (por. np. interpretację indywidualną Dyrektora KIS z 21 lutego 2019 r., nr 0112-KDIL3-1.4011.25.2019.1.KF).

Podsumowując:

Z pytania nie wynika jednoznacznie, czy samochód podatnika jest firmowym składnikiem majątku. Możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów 100% wydatków związanych z eksploatacją samochodu osobowego dotyczy bowiem wyłącznie firmowych samochodów (m.in. stanowiących środki trwałe, używanych na podstawie umowy leasingu), które są wykorzystywane wyłącznie w prowadzonej działalności gospodarczej. Ustawodawca nie odniósł się w tym przypadku do miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. Oznacza to, że po spełnieniu ww. warunków ujmowanie w kosztach podatkowych 100% ww. wydatków powinno być możliwe również w przypadku podatników prowadzących działalność gospodarczą w miejscu zamieszkania. Przy czym należy mieć na uwadze, że każde, nawet nieznaczne, wykorzystywanie samochodu osobowego w celach innych niż firmowe oznacza, że wydatki związane z jego używaniem mogą stanowić koszty uzyskania przychodu w limitowanej wysokości, tj. 75% ich wartości (por. wyrok WSA w Warszawie z 13 marca 2020 r., sygn. akt III SA/Wa 1550/19 – orzeczenie prawomocne).

Zasady te nie dotyczą „prywatnego” samochodu podatnika. W przypadku takiego samochodu podatnik może zaliczyć do kosztów podatkowych 20% wydatków związanych z jego używaniem pod warunkiem, że samochód ten jest wykorzystywany również do celów związanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podatnika.

2. Wydatki na zakup usługi transportowej a koszty podatkowe

Spółka komandytowa (posiadająca status podatnika CIT od 1 maja 2021 r.) kupuje towary od kontrahentów krajowych, w związku z czym ponosi również wydatki na zakup usług transportowych, w celu przewiezienia tych towarów do firmy. Czy wydatki te należy zakwalifikować do kosztów uzyskania przychodów bezpośrednio związanych z przychodami, czy są to tzw. koszty pośrednie? Dla celów bilansowych wydatki te bezpośrednio księgujemy w koszty.

Jeżeli jednostka dla celów bilansowych wydatki na zakup usług transportowych dotyczących zakupionych towarów odnosi bezpośrednio w koszty okresu, to oznacza, że wycena towarów następuje w oparciu o ich ceny zakupu. W takim przypadku koszty transportu stanowią dla celów podatkowych koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodem (tzw. koszty pośrednie), podlegające zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów w dniu ich poniesienia. Rozliczenie podatkowe jest wówczas zgodne z rozliczeniem bilansowym.

Przypomnijmy, że od 1 stycznia 2021 r. obowiązują przepisy, na podstawie których spółki komandytowe uzyskały status podatnika CIT (utraciły one tym samym transparentność podatkową). Spółki te mogły jednak postanowić, że nowe zasady opodatkowania będą stosować dopiero od 1 maja 2021 r. Wówczas z tym dniem spółka komandytowa uzyskała status podatnika CIT (tak też jest w omawianym przypadku). Spółka komandytowa po uzyskaniu statusu podatnika CIT jest zobowiązana rozliczać podatek dochodowy od uzyskiwanych dochodów podobnie, jak inni podatnicy CIT.

Koszty bezpośrednio związane z przychodami oraz koszty pośrednie

Dla celów CIT koszty uzyskania przychodów „dzieli” się generalnie na koszty bezpośrednio związane z przychodami oraz koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodami, tzw. koszty pośrednie. Prawidłowa kwalifikacja poniesionych kosztów jest bardzo ważna, ponieważ różny jest moment potrącalności tych kosztów. Przypomnijmy bowiem, że koszty bezpośrednio związane z przychodami są, co do zasady, potrącalne z chwilą uzyskania przychodu, którego bezpośrednio koszty te dotyczą. Natomiast tzw. koszty pośrednie są potrącalne w dacie ich poniesienia (jeżeli koszty te dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą). Szczegółowo na ten temat piszemy w pkt 3.1. i 3.2. rozdziału I tego dodatku.

Usługa transportowa jako koszt podatkowy

W celu rozstrzygnięcia, czy koszty transportu towarów to koszty bezpośrednio, czy pośrednio związane z przychodami, wskazane jest kierować się zasadami wyceny takich składników majątku stosowanych przez jednostkę dla celów bilansowych.

Co do zasady, dla celów bilansowych wartość zakupionych towarów wycenia się według cen ich nabycia (por. art. 28 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości). Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu (bez podlegającego odliczeniu VAT), **łącznie m.in. z kosztami transportu**, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski.

W ramach uproszczenia jednostki mogą zamiennie wyceniać towary w cenach zakupu. Możliwość taka jest jednak dopuszczalna jedynie w sytuacji, gdy nie zniekształca to stanu aktywów oraz wyniku finansowego jednostki.

Zatem jeżeli jednostka wycenia zakupione towary według cen nabycia, to wartość usług transportowych zwiększa tę cenę, a w konsekwencji usługi takie mają dla celów podatkowych charakter kosztów bezpośrednio związanych z przychodami. Natomiast w przypadku, gdy jednostka wycenia nabyte towary w oparciu o cenę zakupu, wydatki na zakup usług transportowych odnoszone są bezpośrednio w wynik okresu. Wówczas dla celów podatkowych stanowią one koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodem (tzw. koszty pośrednie).

Pytająca jednostka dla celów bilansowych wydatki na zakup usługi transportowej ujmuje bezpośrednio w kosztach, bez przypisywania ich do zakupionych towarów. Można zatem wnioskować, że wycenia towary według cen zakupu. Należałoby zatem uznać, że **w omawianym przypadku wydatki na zakup usługi transportowej stanowią – dla celów CIT – tzw. koszty pośrednie, potrącalne w dacie poniesienia**. Przypomnijmy, że za dzień poniesienia pośredniego kosztu uzyskania przychodów uważa się dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury (rachunku) albo dzień, na który ujęto koszt na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku) z wyjątkiem sytuacji, gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

3. Moment ujęcia w kosztach podatkowych opłat leasingowych

Wstępna opłata leasingowa

Spółka z o.o. zawarła umowę leasingu podatkowo i bilansowo operacyjnego, której przedmiotem jest samochód osobowy. W którym momencie spółka może ująć w kosztach podatkowych wstępną opłatę leasingową, jeśli przedmiot leasingu będzie gotowy do odbioru w następnym roku?

Wstępna opłata leasingowa stanowi koszt uzyskania przychodów w dacie poniesienia, tj. w dniu ujęcia tej opłaty w księgach rachunkowych. Nie ma tu znaczenia fakt, iż przedmiot umowy leasingu zostanie odebrany przez leasingobiorcę dopiero w roku następnym.

W sytuacji, gdy zawarta umowa kwalifikowana jest dla celów podatkowych jako leasing operacyjny (w oparciu o regulacje zawarte w art. 17b ustawy o PDOP i art. 23b ustawy o PDOF), to opłaty ustalone w umowie leasingu, ponoszone przez korzystającego w podstawowym okresie umowy, stanowią koszt uzyskania przychodów korzystającego (leasingobiorcy). Dotyczy to m.in. wstępnej opłaty leasingowej.

Odnosząc się do momentu, w którym wstępna opłata leasingowa może zostać zaliczona do kosztów uzyskania przychodów, należy wskazać, że opłata ta kwalifikowana jest generalnie do kosztów innych niż bezpośrednio związane z przychodami, tj. do tzw. kosztów pośrednich. Wynika to z tego, że opłaty tej nie można przypisać do konkretnego przychodu, wiąże się ona bowiem z ogólnym funkcjonowaniem podmiotu gospodarczego.

Wstępna opłata leasingowa, co do zasady, ma charakter opłaty samoistnej, bezzwrotnej, nieprzypisanej do poszczególnych rat leasingowych, a jej poniesienie jest warunkiem koniecznym do realizacji umowy leasingu. Opłatę tę wnosi leasingobiorca zanim jeszcze leasing zostanie uruchomiony. Od jej wniesienia zależy, czy do leasingu w ogóle dojdzie.

Obecnie przyjmuje się, że wstępna opłata leasingowa, spełniająca ww. warunki, stanowi koszt uzyskania przychodów leasingobiorcy jednorazowo w dacie poniesienia. Takiej opłaty nie rozlicza się więc przez okres, na jaki została zawarta umowa leasingu. Tak wynika m.in. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 26 października 2020 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.352.2020.2.DP.

UWAGA! Za dzień poniesienia kosztu pośredniego uważa się obecnie dzień, na który ujęto wydatek w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na jakimkolwiek koncie, niekoniecznie kosztowym. Bez znaczenia jest to, czy dla celów bilansowych dany koszt jest rozliczany w czasie, czy jednorazowo.

Zatem w sytuacji, o której mowa w pytaniu, **wstępna opłata leasingowa może zostać zaliczona do kosztów uzyskania przychodów w dacie zaksięgowania faktury dokumentującej tę opłatę. W naszej opinii, nie ma tu znaczenia fakt, iż przedmiot umowy leasingu zostanie odebrany przez spółkę od leasingodawcy dopiero w kolejnym roku.**

Uzupełniając dodajmy, że jeśli wartość samochodu osobowego, będącego przedmiotem umowy leasingu operacyjnego, przekracza 150.000 zł (225.000 zł w przypadku samochodu osobowego będącego pojazdem elektrycznym oraz będącego pojazdem napędzanym wodorem), to wstępna opłata leasingowa podlega zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów w takiej proporcji, w jakiej kwota 150.000 zł (225.000 zł) pozostaje do wartości samochodu osobowego będącego przedmiotem umowy leasingu (zob. art. 16 ust. 1 pkt 49a ustawy o PDOP i art. 23 ust. 1 pkt 47a ustawy o PDOF).

Raty leasingowe

Spółka zawarła umowę leasingu operacyjnego samochodu ciężarowego, przy czym faktury dokumentujące raty leasingowe wystawiane są w miesiącu poprzedzającym miesiąc, którego rata dotyczy. Przykładowo, faktura dokumentująca ratę leasingową za marzec 2022 r. została wystawiona (i wpłynęła do spółki) w lutym br. W którym miesiącu ratę tę spółka może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów?

Rata leasingowa, jako koszt pośredni, jest ujmowana w kosztach uzyskania przychodów w dacie poniesienia, tj. w dniu, na który rata ta została ujęta (zaksięgowana) w księgach rachunkowych na jakimkolwiek koncie, niekoniecznie kosztowym. Jeśli rata ta została zaksięgowana w lutym br., to stanowi ona koszt lutego br. Jeśli natomiast została ona zaksięgowana w marcu br., to stanowi ona koszt marca br.

Dla celów CIT opłaty wynikające z umowy leasingu operacyjnego uznawane są generalnie za koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodami, tj. tzw. koszty pośrednie. Tego rodzaju koszty są potrącalne w dacie poniesienia. Jeżeli koszty te dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą. Tak wynika z art. 15 ust. 4d ustawy o PDOP.

Miesięczne raty leasingowe generalnie nie są kosztami przekraczającymi rok podatkowy, w związku z czym są one ujmowane w kosztach podatkowych w dacie poniesienia.

Za dzień poniesienia pośredniego kosztu uzyskania przychodów uważa się zasadniczo dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury (rachunku), albo dzień, na który ujęto koszt na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku), z wyjątkiem sytuacji, gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów (art. 15 ust. 4e ustawy o PDOP).

Obecnie organy podatkowe uważają, że dniem poniesienia kosztu pośredniego jest dzień, na który dany wydatek został ujęty (zaksięgowany) w księgach rachunkowych na jakimkolwiek koncie, niekoniecznie kosztowym.

Jak przykładowo stwierdził Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 27 lipca 2021 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.220.2021.1.DP:

„(...) jeżeli podatnik poniósł dany wydatek (koszt), który ujęty został w księgach rachunkowych i zgodnie z ustawą o CIT można go uznać za koszt pośredni, to data ujęcia w księgach rachunkowych tego wydatku będzie momentem poniesienia kosztu podatkowego. Należy podkreślić, że chodzi tu o jakiekolwiek ujęcie kosztu w księgach rachunkowych, a nie tylko ujęcie go na kontach wynikowych (kosztowych). (...)”

Jeśli zatem faktura dokumentująca ratę leasingową za marzec 2022 r. (wystawiona i otrzymana przez spółkę w lutym br.) została ujęta w księgach rachunkowych (zaksięgowana) na jakimkolwiek koncie:

- w lutym br., to wartość raty leasingowej mogła stanowić koszt podatkowy lutego br.,
- w marcu br., to wartość raty leasingowej stanowi koszt podatkowy marca br.

Zaznaczmy, że zgodnie z zasadą memoriału, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Dla zapewnienia współmierności przychodów i związanych z nimi kosztów do aktywów

lub pasywów danego okresu sprawozdawczego zaliczane są koszty lub przychody dotyczące przyszłych okresów oraz przypadające na ten okres sprawozdawczy koszty, które jeszcze nie zostały poniesione (por. art. 6 ustawy o rachunkowości).

Zatem postępując w myśl przywołanych regulacji, jednostka powinna koszty dotyczące rat leasingowych ujmować w kosztach bilansowych w miesiącu, którego dana rata dotyczy. Oznacza to, że wartość raty dotyczącej marca br., wynikająca z faktury otrzymanej w lutym br. powinna zasadniczo obciążyć koszty marca br. Do tego czasu wartość netto faktury może zostać ujęta w księgach rachunkowych lutego br., np. na koncie 30 „Rozliczenie zakupu”. Mając jednak na uwadze fakt, że taki sposób ewidencji spowoduje wykazanie kosztu uzyskania przychodów w miesiącu ujęcia faktury w księgach (tj. w lutym br.), naszym zdaniem, w trakcie roku można przyjąć uproszczenie, księgując również koszty bilansowe w miesiącu otrzymania faktury.

Inaczej będzie na koniec roku obrotowego. Wówczas bezwzględnie należy zachować czystość ww. zasad. W efekcie otrzymana np. w grudniu 2022 r. faktura dotycząca stycznia 2023 r. będzie mogła zostać ujęta w kosztach bilansowych wyłącznie tego miesiąca, którego dotyczy (tj. stycznia 2023 r.).

4. Wynagrodzenie i składki ZUS żony zatrudnionej w firmie męża w kosztach uzyskania przychodów

Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą, z której dochody rozlicza według zasad ogólnych. Do pomocy przy prowadzeniu działalności zatrudnił na umowę o pracę swoją żonę (z którą prowadzi wspólne gospodarstwo domowe). Czy wynagrodzenie za pracę żony może ujmować w kosztach uzyskania przychodów? Czy kosztami takimi mogą być składki ZUS opłacane za żonę? Jeśli tak, to w którym momencie ujmować je w kosztach?

Przedsiębiorca może zaliczać do kosztów uzyskania przychodów wynagrodzenie małżonki należne z tytułu umowy o pracę. Rozliczanie w kosztach podatkowych składek ZUS zależy od statusu osoby ubezpieczonej i terminu ich płatności (szczegóły w artykule).

Wynagrodzenie małżonka jako koszt podatkowy

Zgodnie z ogólną definicją kosztów uzyskania przychodów, zapisaną w art. 22 ust. 1 ustawy o PDOF, kosztami takimi są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23.

W myśl art. 23 ust. 1 pkt 10 ww. ustawy, nie uważa się za koszty uzyskania przychodów wartości własnej pracy podatnika, jego małżonka i małoletnich dzieci, a w przypadku prowadzenia działalności w formie spółki niebędącej osobą prawną – także małżonków i małoletnich dzieci wspólników tej spółki. Kosztem uzyskania przychodów jest jednak wynagrodzenie małżonka podatnika i małoletnich dzieci podatnika, a w przypadku prowadzenia działalności w formie spółki niebędącej osobą prawną – także małżonków i małoletnich dzieci wspólników tej spółki, należne z tytułów określonych w art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, 8 i 9 ww. ustawy (tj. m.in. z umowy o pracę, umowy zlecenia) lub z tytułu odbywania praktyk absolwenckich.

W świetle powyższego, w sytuacji gdy przedsiębiorca w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zatrudnia na umowę o pracę swoją żonę, to wypłacane jej wynagrodzenie z tego tytułu może stanowić koszt uzyskania przychodów w jego firmie.

Wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę zalicza się do kosztów uzyskania przychodów w miesiącu, za który jest należne, pod warunkiem że zostało wypłacone lub postawione do dyspozycji pracownika w terminie wynikającym z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony. W razie naruszenia tego terminu, wynagrodzenie to może stanowić koszty podatkowe dopiero w momencie faktycznej jego wypłaty (postawienia do dyspozycji).

Składki ZUS opłacone za żonę a koszty uzyskania przychodów

Dla celów ujmowania w kosztach podatkowych składek ZUS opłacanych przez przedsiębiorcę, jako płatnika składek, za osoby zatrudnione w jego firmie, zasadnicze znaczenie ma to, z jakiego tytułu ww. składki są opłacane (status osoby ubezpieczonej). Ważne jest również to, czy składki te zostały opłacone do ZUS.

W przypadku, gdy składki na ubezpieczenia społeczne są należne z tytułu umowy o pracę, to składki te, w części finansowanej przez płatnika składek, a także składki na FP, FS oraz FGŚP, stanowią koszty uzyskania przychodów w miesiącu, za który należności ze stosunku pracy są należne, pod warunkiem że składki zostaną opłacone (art. 22 ust. 6bb ustawy o PDOF):

- z tytułu należności wypłacanych lub postawionych do dyspozycji w miesiącu, za który są należne – w terminie wynikającym z odrębnych przepisów;
- z tytułu należności wypłacanych lub postawionych do dyspozycji w miesiącu następnym, w terminie wynikającym z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony – nie później niż do 15 dnia tego miesiąca.

W przypadku uchybienia tym terminom składki te stanowią koszty podatkowe w dacie ich wpłaty do ZUS (por. art. 23 ust. 1 pkt 55a i ust. 3d ustawy o PDOF).

Należy dodać, że składka zdrowotna od wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę, jako część składowa tego wynagrodzenia, ujmowana jest w kosztach podatkowych wraz z wynagrodzeniem.

Z uwagi jednak, że członek rodziny (tu: małżonka), zatrudniony na umowę o pracę, dla celów ZUS zazwyczaj jest traktowany jako osoba współpracująca, to ww. zasady określone w art. 22 ust. 6bb ustawy o PDOF nie będą miały w tym przypadku zastosowania. Za osobę współpracującą przy prowadzeniu działalności gospodarczej składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne opłaca oraz finansuje zatrudniający ją przedsiębiorca. Składki te przedsiębiorca rozlicza podatkowo na tych samych zasadach, co składki opłacane na własne ubezpieczenia. Oznacza to, że składki na ubezpieczenia społeczne (ewentualnie FP i FS) mogą być kosztem podatkowym w momencie ich wpłaty do ZUS (**uwaga!** składki na ubezpieczenia społeczne zapłacone za osobę współpracującą przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów albo odliczyć od swojego dochodu – art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy o PDOF).

UWAGA! Od 1 stycznia 2022 r. podatnicy nie mogą odliczać od podatku składki na ubezpieczenie zdrowotne.

5. Moment ujęcia w kosztach uzyskania przychodów cła dotyczącego importowanych towarów

Spółka z o.o. nabywa towary handlowe od kontrahentów zagranicznych, z krajów spoza UE. W związku z tym poniosła wydatki na cło. Czy wartość tego cła stanowi koszty bezpośrednio związane z przychodami, czy tzw. koszty pośrednie?

Wartość cła, zapłaconego w związku z zakupem towarów handlowych, to koszt bezpośrednio związany z przychodami.

Koszty uzyskania przychodów „dzielą” się generalnie na koszty bezpośrednio związane z przychodami oraz na koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodami (tzw. koszty pośrednie) – więcej na ten temat piszemy w pierwszym rozdziale tego dodatku (w pkt 3.1. i 3.2.). Przypisanie wydatku do odpowiedniego rodzaju kosztu podatkowego (bezpośredniego/pośredniego) jest niezwykle istotne, różny jest bowiem moment potrącalności tych kosztów. Koszty bezpośrednio związane z przychodami są generalnie potrącalne z chwilą uzyskania przychodu, którego bezpośrednio dotyczą (por. art. 15 ust. 4, 4b-4c ustawy o PDOP). Z kolei tzw. koszty pośrednie są zasadniczo potrącalne w dacie poniesienia (por. art. 15 ust. 4d-4e ww. ustawy).

Przyjmuje się, że cło zapłacone w związku z zakupem towarów handlowych (w ramach importu) to koszt bezpośrednio związany z przychodami. W konsekwencji, wartość zapłaconego przez podatnika cła stanowi koszty uzyskania przychodów generalnie z chwilą uzyskania przychodu ze sprzedaży towarów, których cło bezpośrednio dotyczy. Tak wynika m.in. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 28 maja 2021 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.70.2021.5.AR.

6. Wydatki na badania okresowe urządzeń – moment ujęcia w kosztach podatkowych

Spółka z o.o. ponosi wydatki na badania okresowe urządzeń (środków trwałych), które są przeprowadzane przez Urząd Dozoru Technicznego. Badania te są ważne 3 lata. Kwalifikujemy je do kosztów pośrednich. Czy wydatki te powinniśmy rozliczać w kosztach podatkowych w czasie (jak robimy to dla celów bilansowych), czy możemy je ująć w tych kosztach jednorazowo?

Naszym zdaniem, omawiane wydatki mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów jednorazowo, w dacie poniesienia.

Koszty przekraczające rok podatkowy

W ustawie o PDOP nie wskazano, co należy rozumieć przez koszty dotyczące okresu przekraczającego rok podatkowy. Warto przywołać tu interpretację indywidualną Dyrektora KIS z 17 maja 2021 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.65.2021.1.MK (opisujemy ją również w rozdziale I w punkcie 3.2.), w której organ podatkowy stwierdził:

„(...) zwrot w (...) art. 15 ust. 4d ustawy o CIT (...) „dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy” obejmuje wydatki dotyczące usług (świadczeń) wykonywanych w kilku okresach. Nie dotyczy zaś wydatków związanych ze świadczeniami wykonywanymi jednorazowo, lecz wykorzystywanymi lub odnoszącymi skutek przez dłuższy czas. Przede wszystkim jednak zauważyć należy, że o tym, czy w istocie dany wydatek z uwagi na swój charakter nie może zostać przyporządkowany do długości okresu, którego dotyczy, decydują ostatecznie przepisy prawa podatkowego, a nie sposób jego księgowania na potrzeby prawa bilansowego. (...)”

Naszym zdaniem, wydatki na badania okresowe urządzeń (środków trwałych), o których mowa w pytaniu, nie są wydatkami przekraczającymi rok podatkowy. Jest to, kierując się

ww. argumentami organu podatkowego, usługa wykonana jednorazowo, wykorzystywana/odnosząca skutek przez dłuższy czas. Z tego względu uważamy, że **omawiane wydatki spółka może ująć w kosztach podatkowych w dacie poniesienia.**

Dzień poniesienia kosztu pośredniego

Zgodnie z obecnym stanowiskiem organów podatkowych, za dzień poniesienia kosztu pośredniego uważa się dzień, na który ujęto wydatek w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na jakimkolwiek koncie, niekoniecznie kosztowym. Nie ma przy tym znaczenia, czy dla celów bilansowych dany koszt jest rozliczany w czasie, czy jednorazowo. Tak wynika m.in. z ww. interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 17 maja 2021 r., w której organ podatkowy stwierdził, że:

„(...) W zakresie wszelkich wydatków stanowiących (...) pośrednie koszty uzyskania przychodów, które w momencie poniesienia, dla celów księgowych, są ujmowane na innych kontach niż kosztowe (tj. nie są księgowane jako koszt), podatnik jest uprawniony do rozpoznania ich w kosztach podatkowych w dacie, pod którą dany wydatek zostanie ujęty w księgach rachunkowych bez względu na rodzaj konta, na jakim zostanie dokonany zapis księgowy, z wyjątkiem sytuacji, gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Należy bowiem zauważyć, że istnieje taka grupa wydatków (kosztów) poniesionych przez podatnika, które stanowią koszt poniesiony (...), a rachunkowo nie będą ujęte na koncie kosztowym wcale albo będą ujęte z opóźnieniem.

(...) należy uznać, że faktyczna data dokonania zapisu w księgach rachunkowych (tj. ujęcie danego wydatku „jako koszt” w księgach rachunkowych – ujęcie wydatku na koncie kosztowym) nie może zmieniać kwalifikacji danego wydatku i wpływać na moment zaliczenia go jako kosztu uzyskania przychodu (...).”

W świetle powyższego w sytuacji, o której mowa w pytaniu, **wydatki na badania okresowe urządzeń (środków trwałych) powinny zostać ujęte w kosztach podatkowych jednorazowo w dacie poniesienia, tj. ujęcia w księgach rachunkowych na jakimkolwiek koncie (niekoniecznie kosztowym), na podstawie stosownego dokumentu, z reguły faktury.**

7. Ujęcie w kosztach podatkowych czynszu za najem nieruchomości od wspólnika

Spółka z o.o. podpisała z jednym ze wspólników umowę najmu nieruchomości; nieruchomość ta będzie wykorzystywana na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. Czynsz za najem został określony w oparciu o ceny rynkowe i obejmuje okresy miesięczne. Czy wartość tego czynszu spółka może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów?

Jeżeli podatnicy nabywają od wspólników usługi na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, to zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów wydatków poniesionych na te usługi dokonywane jest w oparciu o zasady ogólne. Zgodnie z nimi, kosztem podatkowym mogą być te wydatki, które są poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem wydatków ustawowo wyłączonych z kosztów podatkowych (tj. na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o PDOP). Przyjmuje się ponadto, że kosztem podatkowym mogą być te wydatki, które są racjonalne, ekonomicznie uzasadnione oraz właściwie udokumentowane.

Z pytania wynika, że spółka będzie użytkowała wynajętą nieruchomość na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. **Generalnie nie ma zatem przeszkód, aby wydatki na ten**

najem (czynsz) spółka zaliczyła do kosztów uzyskania przychodów, o ile wydatki te zostaną właściwie udokumentowane. Podobnie uznał Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 3 września 2021 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.279.2021.2.NL. Jak czytamy w tej interpretacji:

„(...) Spółka zamierza wynajmować u jednego ze współników (...) nieruchomości: pomieszczenia w nieruchomościach do niewyłączonego korzystania z ww. powierzchni na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej.

Wydatki te (...) będą bezpośrednio związane z osiąganymi przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością przychodami (są poniesione w celu uzyskania przychodów), gdyż spółka będzie prowadzić swoją działalność gospodarczą na tej nieruchomości. Spółka będzie ponosić ww. koszty ze swoich zasobów majątkowych.

(...) wydatki, jakie zamierza ponieść Spółka z tytułu najmu nieruchomości od jednego z jej współników, w celu korzystania z powierzchni tej nieruchomości na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, mogą stanowić koszty uzyskania przychodów Spółki, bowiem ponoszone przez Spółkę wydatki z ww. tytułu będą związane z prowadzoną przez Spółkę działalnością gospodarczą i mają oczywisty związek z osiągnięciem przychodów lub zachowaniem albo zabezpieczeniem źródła przychodów Spółki. (...)”

8. Wydatki na studia pracownika w kosztach podatkowych

Spółka z o.o., w związku z podpisaną z pracownikiem umową o podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, ponosi wydatki (czesne) na jego studia. Spółka zapłaciła chesne „z góry” za okres od października 2021 r. do lutego 2022 r. (I semestr). W którym momencie opłatę tę spółka może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów w oparciu o fakturę wystawioną na spółkę? Czy należy ją rozliczać w kosztach podatkowych w czasie?

Czesne za I semestr studiów pracownika (tj. za okres: październik 2021 r. – luty 2022 r.) to koszt przekraczający rok podatkowy. Koszt ten należy odpowiednio „podzielić” i przypisać do poszczególnych lat podatkowych.

Wydatki na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, w tym na ich studia, nie zostały wyłączone z kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o PDOP. Tego rodzaju wydatki są z reguły ponoszone w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Wyższe kwalifikacje pracownika mogą bowiem przełożyć się na wyższe przychody pracodawcy.

W związku z powyższym, gdy zdobyte podczas studiów kwalifikacje (wiedza i umiejętności) będą wykorzystywane na potrzeby działalności gospodarczej pracodawcy (tj. będą związane z zakresem powierzonych pracownikowi obowiązków), to wydatki na takie studia będą wykazywały związek z przychodami pracodawcy, a w konsekwencji – będą mogły zostać zaliczone przez niego do kosztów uzyskania przychodów (pod warunkiem ich właściwego udokumentowania).

Wydatki na studia pracowników nie przekładają się w sposób bezpośredni na przychody pracodawcy; nie można ich wprost przypisać do takich przychodów. Wydatki te wpływają na ogólne funkcjonowanie podmiotu gospodarczego. Są one zatem kwalifikowane do kosztów innych niż bezpośrednio związane z przychodami, tj. do tzw. kosztów pośrednich.

Odnosząc się do momentu ujęcia w kosztach podatkowych chesnego na studia pracownika, obejmującego okres od października 2021 r. do lutego 2022 r., należy ustalić, czy wydatek ten stanowi koszt jednorazowy w dacie poniesienia, czy jest to koszt przekraczają-

cy rok podatkowy. W celu rozstrzygnięcia tego problemu warto przywołać wspomnianą już w tym dodatku interpretację indywidualną Dyrektora KIS z 17 maja 2021 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.65.2021.1.MK, w której organ podatkowy stwierdził:

„(...) zwrot w (...) art. 15 ust. 4d ustawy o CIT (...) „dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy” obejmuje wydatki dotyczące usług (świadczeń) wykonywanych w kilku okresach. Nie dotyczy zaś wydatków związanych ze świadczeniami wykonywanymi jednorazowo, lecz wykorzystywanymi lub odnoszącymi skutek przez dłuższy czas. Przede wszystkim jednak zauważyć należy, że o tym, czy w istocie dany wydatek z uwagi na swój charakter nie może zostać przyporządkowany do długości okresu, którego dotyczy, decydują ostatecznie przepisy prawa podatkowego, a nie sposób jego księgowania na potrzeby prawa bilansowego. (...)”

W świetle powyższego zasadne jest uznać, że **czesne za I semestr studiów pracownika, obejmujący okres od października 2021 r. do lutego 2022 r., to „wydatek dotyczący usług wykonywanych w kilku okresach”**. Tak też wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 12 grudnia 2017 r., nr 0115-KDIT2-3.4010.278.2017.2.MK. Organ podatkowy, odnosząc się do momentu ujęcia w kosztach podatkowych opłaty za studia MBA pracownika stwierdził, że opłata ta, pomimo iż ponoszona jest jednorazowo, dotyczy okresu przekraczającego rok podatkowy.

Zaznaczamy, że odmienne stanowisko zajął jednak Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 25 lutego 2019 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.630.2018.3.JG. Zdaniem organu podatkowego, wydatki ponoszone przez pracodawcę na studia podyplomowe pracownika stanowią koszty uzyskania przychodów w roku poniesienia.

Przyjmując jednak, że wydatki na studia pracownika, o których mowa w pytaniu, są kosztami przekraczającymi rok podatkowy, mogą być one ujęte w kosztach podatkowych w poszczególnych latach podatkowych w następujący sposób, tj.:

- w części przypadającej na okres od 1 października 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. – jednorazowo w miesiącu zaksięgowania ww. wydatku na podstawie otrzymanej faktury,
- w części przypadającej na okres styczeń-luty 2022 r. – w kosztach podatkowych w styczniu 2022 r.

Wspomnijmy, że w podobny sposób, na zasadzie uproszczenia, ww. wydatki mogą zostać rozliczane dla celów bilansowych. Należy mieć przy tym na uwadze, że wydatki na studia pracowników, dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych, są rozliczane w czasie za pośrednictwem konta 64-0 „Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów”.

9. Zapłata na rachunek spoza białej listy w ramach dobrowolnego MPP oraz poprzez kompensatę

Spółka z o.o. kupiła towary od kontrahenta krajowego, będącego czynnym podatnikiem VAT. Wartość transakcji przekroczyła 15.000 zł. Spółka dokonała zapłaty za ww. towar częściowo poprzez kompensatę, a częściowo w ramach dobrowolnego MPP (towar nie jest wskazany w załączniku nr 15 do ustawy o VAT). Zapłaty tej spółka dokonała na rachunek kontrahenta nieznajdujący się na białej liście. Czy wydatki na zakup towarów, opłacone w ww. sposób, mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów?

W omawianym przypadku nie ma przeszkód, aby spółka zaliczyła do kosztów uzyskania przychodów wydatki na zakup towaru „opłaconego” częściowo kompensatą, a częściowo w ramach dobrowolnego MPP.

Podstawa prawna

Podatnicy nie mogą zaliczać do kosztów uzyskania przychodów kosztu w tej części, w jakiej płatność dotycząca transakcji określonej w art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tj. w których stroną jest przedsiębiorca i jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 15.000 zł lub równowartość tej kwoty):

- została dokonana bez pośrednictwa rachunku płatniczego lub
- została dokonana na rzecz czynnego podatnika VAT przelewem na rachunek nieznaledujący się na dzień zlecenia przelewu w wykazie podatników VAT (na białej liście) – w przypadku dostawy towarów/świadczenia usług, potwierdzonych fakturą,
- pomimo zawarcia na fakturze wyrazów „mechanizm podzielonej płatności” (MPP), zgodnie z odpowiednimi przepisami ustawy o VAT, została dokonana z pominięciem tego mechanizmu (dotyczy obowiązkowego MPP).

W sytuacji, gdy podatek zaliczył już wydatek do kosztów uzyskania przychodów, to w tej części, w jakiej płatność została dokonana z naruszeniem ww. obowiązku, zmniejsza koszty uzyskania przychodów albo zwiększa przychody (w przypadku braku możliwości zmniejszenia kosztów uzyskania przychodów) – w miesiącu, w którym odpowiednio została dokonana płatność bez pośrednictwa rachunku płatniczego, został zlecony przelew albo płatność została dokonana z pominięciem MPP.

Tak wynika z art. 15d ust. 1 i 2 ustawy o PDOP (analogiczne regulacje znajdują się w art. 22p ust. 1 i 2 ustawy o PDOF).

Zwolnienie z negatywnych konsekwencji zapłaty dokonanej z pominięciem białej listy

W niektórych przypadkach podatnicy mogą zwolnić się z negatywnych konsekwencji zapłaty na rachunek spoza białej listy. Tak jest m.in. w sytuacji, gdy:

- podatek złożył przy pierwszej zapłacie należności przelewem na rachunek spoza białej listy zawiadomienie o zapłacie na ten rachunek, do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla podatnika – w terminie 7 dni od dnia zlecenia przelewu (**uwaga!** w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii ogłoszonych w związku z COVID-19, termin na złożenie tego zawiadomienia został przedłużony do 14 dni od dnia zlecenia przelewu),
- płatność została dokonana z zastosowaniem MPP.

Jeśli zatem zapłata dokonana na rzecz czynnego podatnika VAT – dotycząca transakcji o jednorazowej wartości przekraczającej 15.000 zł – zostanie dokonana w ramach MPP, w tym dobrowolnego (jak w sytuacji, o której mowa w pytaniu), to opłacony w ten sposób wydatek – mimo zapłaty poza białą listą – może zostać zaliczony do kosztów uzyskania przychodów, na zasadach ogólnych.

„Uregulowanie” zobowiązania w drodze kompensaty

W sytuacji, gdy podatek „ureguje” zobowiązanie w drodze kompensaty, to nie narusza on obowiązku zapłaty za pośrednictwem rachunku płatniczego, czy zapłaty na rachunek spoza białej listy. Nie poniesie on zatem negatywnych konsekwencji – w postaci braku prawa do ujęcia wydatku w kosztach podatkowych. Potwierdzają to również organy podatkowe, np. Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 10 lutego 2020 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.549.2019.1.SJ, odnosząc się zarówno do potrącenia jednostronnego (tj. dokonanego zgodnie z art. 498 Kodeksu cywilnego), jak i kompensaty umownej. W interpretacji tej organ podatkowy stwierdził, że w wyniku zastosowania instytucji potrącenia dochodzi do uregulowania (wygaśnięcia) zobowiązania, jednak strony umowy nie dokonują „płatności”,

które mogłyby być objęte ww. regulacjami. Zdaniem organu podatkowego, regulacje zawarte w ww. art. 15d ustawy o PDOP odnoszą się do płatności gotówkowych/bezgotówkowych, a nie regulowania zobowiązań (które to pojęcie ma szerszy zakres). Według Dyrektora KIS:

„(...) W przypadku płatności może ona być dokonana w formie gotówkowej lub bezgotówkowej. W przypadku kompensaty nie mamy natomiast do czynienia z płatnością. Dochodzi co prawda do uregulowania w całości lub w części zobowiązania (wygaśnięcia zobowiązania), jednak czynność ta nie może być utożsamiana z płatnością. Jeżeli zatem ma miejsce uregulowanie lub wygaśnięcie zobowiązania z innych powodów niż dokonanie płatności, wówczas omawianych przepisów nie stosuje się. Przyjęcie bowiem, że przepisy te odnoszą się do innych form regulowania (wygasania) zobowiązań mogłoby oznaczać zastosowanie wykładni rozszerzającej, która nie tylko nie znajduje należytego umocowania w brzmieniu przepisu, ale także jest niemożliwa do zastosowania w praktyce.

(...) Tym samym Wnioskodawca będzie miał prawo do zaliczenia potrąconych (skompensowanych) kwot do kosztów uzyskania przychodów (...).”

10. Przekazanie towarów między firmami małżonków a koszty podatkowe

W styczniu br. rozpoczęłam prowadzenie jednoosobowej działalności gospodarczej opodatkowanej według skali podatkowej (PKPiR). W marcu br. otrzymałam od mojego męża, który prowadzi odrębną działalność gospodarczą, towary handlowe. Mąż prowadzi księgi rachunkowe i w związku z tym, iż do tej pory nie sprzedał tych towarów, nie ujął ich w kosztach uzyskania przychodów. Z mężem łączy mnie ustawowa wspólność majątkowa. Czy wydatki poniesione na zakup ww. towarów handlowych mogą ująć w kosztach uzyskania przychodów w mojej firmie?

W sytuacji opisanej w pytaniu wydatki poniesione na zakup towarów handlowych, które zostały przekazane z działalności gospodarczej męża, mogą stanowić koszty uzyskania przychodów w firmie małżonki.

Regulacje kodeksowe

Zgodnie z art. 31 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

Każdy z małżonków jest uprawniony do współposiadania rzeczy wchodzących w skład majątku wspólnego oraz do korzystania z nich w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez drugiego małżonka (art. 34¹ K.r.o.).

W czasie trwania wspólności ustawowej żaden z małżonków nie może żądać podziału majątku wspólnego. Nie może również rozporządzać ani zobowiązywać się do rozporządzania udziałem, który w razie ustania wspólności przypadnie mu w majątku wspólnym lub w poszczególnych przedmiotach należących do tego majątku (art. 35 K.r.o.).

Małżonek prowadzący działalność gospodarczą ma prawo do samodzielnego zarządzania przedmiotami majątkowymi służącymi do prowadzenia przez niego indywidualnej działalności gospodarczej (art. 36 § 3 K.r.o.).

W świetle powyższego, niezależnie od tego, który z małżonków wykorzystuje w swojej działalności gospodarczej składniki majątku objęte ustawową wspólnością majątkową, oboje małżonkowie pozostają ich właścicielami.

Przekazanie towarów między małżonkami a koszty podatkowe

Jak już wspomniano, cechą wspólności majątkowej małżonków jest m.in. to, że niezależnie od tego, który z nich wykorzystuje w swojej firmie składniki majątku objęte ustawową wspólnością (nabyte w trakcie trwania tej wspólności), oboje z nich pozostają ich współwłaścicielami. To powoduje, że wydatki poniesione ze wspólnych środków na zakup towarów handlowych mogą stanowić koszty uzyskania przychodów u jednego z nich. W sytuacji zatem, gdy jeden z małżonków przekaze towary handlowe ze swojej firmy, których nie zaliczył do kosztów uzyskania przychodów, drugiemu małżonkowi prowadzącemu odrębną działalność gospodarczą, a między małżonkami istnieje ustawowa wspólność majątkowa (towary zostały nabyte ze wspólnych środków finansowych) – małżonek, który otrzymał ww. towary, może wydatki na ich zakup ująć w kosztach uzyskania przychodów swojej działalności.

Podobnie wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 9 lutego 2021 r., nr 0113-KD IPT2-1.4011.903.2020.1.AP.

Należy dodać, że w sytuacji opisanej w pytaniu małżonek przekazujący towary handlowe nie zaliczył wcześniej wydatków na ich poniesienie do kosztów podatkowych w swojej działalności. Oznacza to, że ich przekazanie małżonce pozostaje u niego neutralne podatkowo. Natomiast w sytuacji, gdyby ww. towary były uprzednio ujęte w kosztach podatkowych męża, to w efekcie musiałby on ich wartość wyłączyć z tych kosztów. Podobnie wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 22 maja 2019 r., nr 0113-KD IPT2-1.4011.150.2019.2.AP, w której czytamy:

„(...) Skoro (...) mąż Wnioskodawczyni w momencie nieodpłatnego przekazania przedsiębiorstwa żonie dokona korekty kosztów uzyskania przychodu o wartość wydatków poniesionych na zakup niesprzedanych towarów handlowych, wówczas Wnioskodawczyni będzie mogła zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów prowadzonej przez Nią pozarolniczej działalności gospodarczej wartość tych towarów, zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. (...)”

11. Ujęcie w kosztach podatkowych wydatków na zakup towaru od osoby fizycznej nieprowadzącej działalności

Kupiliśmy towary od osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej za kwotę 17.000 zł. Spółka dokonała zapłaty przelewem, na rachunek bankowy nieznajdujący się na białej liście. Czy wydatek ten może zostać zaliczony do kosztów uzyskania przychodów?

Podatnicy nie zaliczają do kosztów uzyskania przychodów kosztu w tej części, w jakiej płatność dotycząca transakcji określonej w art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców m.in. została dokonana przelewem na rachunek inny niż zawarty na dzień zlecenia przelewu w wykazie podatników VAT (na białej liście) – w przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, potwierdzonych fakturą, dokonanych przez dostawcę towarów lub usługodawcę będącego podatnikiem VAT czynnym. W określonych przypadkach podatnik może zwolnić się z negatywnych konsekwencji takiej zapłaty, kwestie te tu jednak pomijamy.

Z kolei na podstawie przywołanego art. 19 ustawy Prawo przedsiębiorców, dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku gdy:

- stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
- jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 15.000 zł lub równowartość tej kwoty, przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez NBP z ostatniego dnia roboczego.

Zatem aby wystąpiły negatywne konsekwencje w CIT (w postaci braku prawa do ujęcia wydatku w kosztach podatkowych), w związku z zapłatą na rachunek spoza białej listy, obie strony transakcji muszą być przedsiębiorcami (zob. interpretację indywidualną Dyrektora KIS z 16 lipca 2021 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.186.2021.2.SK). Tymczasem w sytuacji, o której mowa w pytaniu, dostawcą towarów nie jest przedsiębiorca. To oznacza, że ww. wyłączenie z kosztów uzyskania przychodów nie ma tu zastosowania. W tym przypadku podatnik może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wydatki na zakup towarów na zasadach ogólnych, mimo że zapłata za ten towar nastąpiła na rachunek spoza białej listy.

W ramach Polskiego Ładu dotychczasowy limit płatności gotówkowych w wysokości 15.000 zł został obniżony do 8.000 zł. Nowy limit będzie obowiązywał począwszy od 2023 r.

12. Towary otrzymane w darowiźnie a koszty podatkowe

Od niedawna prowadzę indywidualną działalność gospodarczą. Otrzymałem od mojego szwagra towary handlowe. Zostały one przekazane w formie darowizny. Czy wartość tych towarów mogą ująć w kosztach uzyskania przychodów?

Wartość towarów otrzymanych w darowiźnie nie stanowi kosztów uzyskania przychodów.

Dla celów podatku dochodowego kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23 ustawy o PDOF. Stanowi o tym art. 22 ust. 1 tej ustawy.

Towary handlowe otrzymane w ramach darowizny zasadniczo nie mogą stanowić kosztów uzyskania przychodów. Wynika to stąd, iż nabycie takich składników w formie darowizny nie ma charakteru odpłatnego, a więc nie można tu mówić o poniesieniu kosztu (uszczupleniu majątku). Natomiast, jak wynika z ww. art. 22 ust. 1 ustawy o PDOF, jednym z warunków pozwalających na zaliczenie danego wydatku w ciężar kosztów uzyskania przychodów jest jego poniesienie (przez podatnika).

Takie stanowisko zaprezentowało Ministerstwo Finansów w piśmie przesłanym do naszego Wydawnictwa w dniu 22 stycznia 2018 r. Jak czytamy w tym piśmie:

„(...) Jednym z podstawowych warunków uznania za koszt uzyskania przychodów jest m.in. poniesienie tego kosztu przez podatnika. W związku z tym towary nabyte w drodze darowizny nie mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, ponieważ nabycie nastąpiło w sposób nieodpłatny (darowizna), nie poniesiono kosztu nabycia przedmiotu darowizny. (...)”

Zatem podatnik, który otrzymał w formie darowizny towary handlowe, nie może ich wartości ująć w kosztach uzyskania przychodów. Ich wartości nie uwzględnia się również przy ustalaniu dochodu do opodatkowania.

13. Wydatki ponoszone w związku z przyszłą działalnością spółki z o.o.

Spółka z o.o., prowadząca działalność gospodarczą, zamierza w przyszłości ją rozszerzyć, w związku z czym ponosi określone wydatki. Czy może je zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów?

Nie ma przeszkód, aby wydatki ponoszone w związku z przyszłą działalnością spółka zaliczyła do kosztów uzyskania przychodów na zasadach ogólnych, z uwzględnieniem zasad określających moment potrącalności tych kosztów.

Możliwość ujęcia w kosztach podatkowych wydatków na przyszłą działalność

W ustawie o PDOP brak jest regulacji, które odnosiłyby się wprost do zaliczania do kosztów uzyskania przychodów wydatków dotyczących przyszłej działalności podatnika. Należy zatem kierować się zasadą ogólną, zgodnie z którą:

- kosztem uzyskania przychodów jest taki koszt, który został poniesiony w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów oraz
- kosztem podatkowym nie może być koszt wymieniony w art. 16 ust. 1 ustawy o PDOP.

Przyjmuje się także, że kosztem podatkowym może być taki wydatek, który jest racjonalny, ekonomicznie uzasadniony, ma charakter definitywny oraz został właściwie udokumentowany.

Jeśli zatem poniesione przez spółkę wydatki, dotyczące przyszłej, „rozszerzonej” działalności spełniają ww. warunki, to generalnie nie ma przeszkód, aby wydatki te spółka zaliczyła do kosztów uzyskania przychodów.

Moment ujęcia w kosztach podatkowych wydatków na przyszłą działalność

Na temat potrącalności kosztów podatkowych (bezpośrednio oraz pośrednio związanych z przychodami) piszemy szczegółowo w rozdziale I niniejszego dodatku, w pkt 3.1. i 3.2.

W ustawie o PDOP nie określono, jakie koszty należy kwalifikować do poszczególnych rodzajów kosztów, jednak w praktyce przyjmuje się, że kosztami bezpośrednio związanymi z przychodami są takie wydatki, których poniesienie przekłada się wprost (w sposób bezpośredni) na uzyskanie konkretnych przychodów. W tym przypadku jest możliwe ustalenie, w jakim okresie i w jakiej wysokości powstał związany z nimi przychód. Przykładem tego rodzaju kosztów są wydatki na nabycie towaru handlowego, materiału zużytego do wytworzenia wyrobu/produktu.

Z kolei kosztami pośrednimi są takie wydatki, których nie da się przypisać wprost do określonych przychodów; są to wydatki związane z działalnością prowadzoną przez podatnika, przyczyniające się w sposób ogólny do osiągania przez niego przychodów, nie można jednak ustalić, uzyskaniu jakiego konkretnego przychodu dany wydatek służy.

Jeśli zatem przykładowo spółka kupuje materiały, które będą wykorzystane do wytworzenia produktu/wyrobu (sprzedawanego w ramach przyszłej działalności), to wydatki na zakup tych materiałów spółka będzie mogła zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów generalnie z chwilą uzyskania przychodu ze sprzedaży tych produktów/wyrobów.

Gdyby spółka ponosiła już wydatki, np. na najem pomieszczeń, które będą w przyszłości służyły „nowej” działalności, to czynsz za najem, jako koszt pośredni, będzie mógł zostać ujęty w kosztach podatkowych spółki w dacie poniesienia, tj. w dniu, na który ujęto ten czynsz w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury/rachunku (innego dokumentu, w razie braku faktury/rachunku).

Dodajmy także, że jeśli w związku z przyszłą działalnością spółka ponosi wydatki na wynagrodzenia pracownicze i składki ZUS od tych wynagrodzeń, to podlegają one ujęciu w kosztach podatkowych na zasadach przewidzianych dla wynagrodzeń/składek ZUS (zob. art. 15 ust. 4g-4h ustawy o PDOP).

Wydatki na zakup środka trwałego

Jeśli na potrzeby przyszłej (nowej) działalności spółka poniesie wydatki na zakup środka trwałego, to wydatki te, składające się na jego wartość początkową, będą podlegały zaliczeniu do kosztów podatkowych generalnie za pośrednictwem odpisów amortyzacyjnych (jeśli ich wartość początkowa nie przekroczy 10.000 zł, to będą one mogły być ujmowane w kosztach podatkowych jednorazowo – zob. art. 16d ust. 1 i art. 16f ust. 3 ustawy o PDOP).

Co ważne, odpisy amortyzacyjne mogą być dokonywane począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten środek trwały wprowadzono do ewidencji środków trwałych (środki trwałe wprowadza się do ewidencji najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania).

Należy mieć przy tym na uwadze ustawowe ograniczenia w zaliczaniu tych odpisów do kosztów podatkowych, dotyczące np. samochodów osobowych o wartości początkowej przekraczającej 150.000 zł (225.000 zł w przypadku samochodu osobowego będącego pojazdem elektrycznym lub pojazdem napędzanym wodorem – art. 16 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy).

Jeśli na potrzeby nowej działalności spółka kupi grunty, to należy pamiętać, że grunty nie podlegają amortyzacji podatkowej. Wydatki na ich nabycie stanowią koszty uzyskania przychodów generalnie z chwilą ich zbycia.

Od 1 stycznia 2022 r. – w związku ze zmianą przepisów dokonaną w ramach Polskiego Ładu – podatnicy nie mogą amortyzować wykorzystywanych na potrzeby działalności gospodarczej, m.in. budynków mieszkalnych oraz lokali mieszkalnych (art. 16c pkt 2a ustawy o PDOP).

Na zasadzie wyjątku, podatnicy mogą jednak jeszcze w 2022 r. amortyzować ww. środki trwałe, ale dotyczy to wyłącznie budynków/lokalii mieszkalnych nabytych lub wytworzonych przed 1 stycznia 2022 r.

Zmiany wprowadzone Polskim Ładem opisujemy na naszej stronie www.gofin.pl w serwisie Polski Ład

W związku z tym, gdyby na potrzeby przyszłej działalności gospodarczej spółka nabyła budynek/lokal mieszkalny (spełniający definicję środka trwałego):

budynek/lokal mieszkalny (spełniający definicję środka trwałego):

- przed 1 stycznia 2022 r. – może na ogólnych zasadach amortyzować ten budynek/lokal w 2022 r., a w kolejnych latach już nie będzie miała prawa do tej amortyzacji,
- w 2022 r. – spółka nie może amortyzować tego budynku/lokalu ani w 2022 r., ani w kolejnych latach.

III. KOSZTY PODATKOWE W WYJAŚNIENIACH ORGANÓW PODATKOWYCH

1. Zmiana w harmonogramie spłat leasingu samochodu osobowego będąca skutkiem COVID-19

Jeśli w związku z COVID-19 zmienił się harmonogram spłat – w przypadku umowy leasingu operacyjnego samochodu osobowego zawartej w 2018 r. – skutkujący zmianą wysokości miesięcznych rat leasingowych, to należy „przejsć” na limitowane zasady rozliczania kosztów uzyskania przychodów obowiązujące od 1 stycznia 2019 r. W takim przypadku opłaty leasingowe rozlicza się w kosztach podatkowych z uwzględnieniem limitu w wysokości 150.000 zł.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 kwietnia 2021 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.458.2020.2.BKD)

Regulacje prawne

Od 1 stycznia 2019 r. nie uważa się za koszty uzyskania przychodów opłat wynikających m.in. z umowy leasingu – w przypadku samochodu osobowego – z wyjątkiem opłat z tytułu składek na ubezpieczenie samochodu, w wysokości przekraczającej ich część ustaloną w takiej proporcji, w jakiej kwota 150.000 zł pozostaje do wartości samochodu osobowego będącego przedmiotem tej umowy (225.000 zł – w przypadku samochodu osobowego będącego pojazdem elektrycznym; **uwaga:** w stanie prawnym obowiązującym od 24 grudnia 2021 r. limit w wysokości 225.000 zł dotyczy także samochodów osobowych będących pojazdami napędzanymi wodorem). Powyższe ograniczenie stosuje się do tej części opłaty leasingowej, która stanowi spłatę wartości samochodu osobowego.

Przypominamy, że w stanie prawnym obowiązującym do końca 2018 r. opłaty wynikające z umowy leasingu operacyjnego samochodu osobowego były ujmowane w kosztach uzyskania przychodów w pełnej wysokości, bez żadnego limitu, niezależnie od wartości samochodu.

Co ważne, w przepisach przejściowych do ustawy nowelizującej, wprowadzającej ww. limity (zob. art. 8 ustawy nowelizującej, Dz. U. z 2018 r. poz. 2159) wskazano, że:

- do umów leasingu dotyczących samochodu osobowego, zawartych przed dniem 1 stycznia 2019 r., stosuje się przepisy ustawy o PDOP i ustawy o PDOF w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją, tj. do końca 2018 r. (czyli bez limitu),
- w przypadku umów leasingu zmienionych lub odnowionych po dniu 31 grudnia 2018 r. stosuje się przepisy obowiązujące od 1 stycznia 2019 r. (tj. limit w wysokości 150.000 zł/225.000 zł).

Stan faktyczny i stanowisko podatnika

W rozpatrywanej sprawie spółka w 2018 r. podpisała umowę leasingu operacyjnego samochodu osobowego. Wartość samochodu przekraczała 150.000 zł. W związku z COVID-19 został podpisany aneks zmieniający umowę leasingu. Zmiana polega na zmianie harmonogramu spłat leasingu w ten sposób, że spółka przez 6 miesięcy miała płacić jedynie część odsetkową rat (oraz ubezpieczenie), a części kapitałowe rat przez ten okres miały wynosić 0 zł, ze względu na przesunięcie ich w czasie na kolejne okresy (czas trwania umowy oraz ilość dokonywanych płatności pozostały bez zmian).

Na skutek ww. zmian łączna wysokość rat kapitałowych całej umowy pozostała bez zmian, natomiast łączna wysokość odsetek, zgodnie z informacją przekazaną od firmy leasingowej, nieznacznie wzrosła ze względu na niższe tempo spłaty kapitału. W konsekwencji całkowity koszt leasingu (sumy opłat do danej umowy) nieznacznie wzrósł.

W związku z powyższym spółka zapytała organ podatkowy, **czy zmiany w harmonogramie spłat leasingu, będące skutkiem COVID-19, powodują konieczność przejścia na nowe, limitowane zasady rozliczania kosztów wprowadzone i obowiązujące od 1 stycznia 2019 r.**

Zdaniem spółki, dokonanie ww. zmiany umowy leasingu nie wpłynie na konieczność stosowania limitowanych zasad rozliczania kosztów, wprowadzonych i obowiązujących od 1 stycznia 2019 r.

Stanowisko Dyrektora KIS

Organ podatkowy uznał stanowisko spółki za nieprawidłowe. Odnosząc się do kwestii umów leasingu zmienionych lub odnowionych po dniu 31 grudnia 2018 r., organ podatkowy wskazał, że w pierwszej kolejności należy ustalić, kiedy dochodzi do zmiany lub odnowienia umowy leasingu. Według organu podatkowego:

- nie każda zmiana treści umowy pociąga za sobą utratę prawa do stosowania korzystniejszej regulacji (tj. obowiązującej do końca 2018 r.); aby zaistniał skutek w postaci utraty prawa do stosowania „starych” przepisów, zmiana umowy musi mieć charakter istotnej zmiany treści stosunku prawnego łączącego strony, niewynikającej z treści samej umowy; taką istotną zmianą będzie np. zmiana przedmiotu umowy leasingu czy zmiana wysokości opłat leasingowych,
- istotną okolicznością dla oceny tego, czy w danej sytuacji zmiana umowy powinna zostać zakwalifikowana jako zmiana skutkująca koniecznością stosowania nowych regulacji jest to, czy taka zmiana wpływa na rozliczenie umowy leasingu (w stosunku do stanu sprzed zmiany umowy); w szczególności jest tu istotny wpływ takiej zmiany na wysokość możliwych do zaliczenia przez podatnika kosztów uzyskania przychodów.

Zdaniem Dyrektora KIS, zmiana umowy leasingu z powodu COVID-19, która nie wpływa na wysokość możliwych do zaliczenia do kosztów podatkowych rat leasingowych, a jedynie na ich przesunięcie w czasie, nie powodowałaby konieczności stosowania do takiej umowy nowych regulacji podatkowych. Jednak jak wskazał organ podatkowy, w omawianej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której, w wyniku zawartego aneksu, nie wydłuża się okresu obowiązywania umowy leasingowej, a zostaje zmieniony harmonogram spłat rat leasingowych. **Zmianie ulegnie wysokości rat pozostałych do spłaty, w wyniku czego łączna wysokość odsetek, zgodnie z informacją od firmy leasingowej, nieznacznie wzrosła ze względu na niższe tempo spłaty kapitału.** Jak wskazał Dyrektor KIS:

„(...) Nie ma (...) znaczenia, że czas trwania umowy oraz łączna wysokość rat kapitałowych całej umowy pozostała bez zmian, bowiem zmiany wartości rat miesięcznych, a z taką mamy do czynienia w omawianej sprawie, wpływa na wysokość rozliczanych kosztów uzyskania przychodów nawet w przypadku, kiedy czas trwania umowy oraz łączna wysokość rat kapitałowych całej umowy pozostała bez zmian. Zmiana wysokości rat leasingowych jest istotną zmianą umowy i zmieniając wysokość tych rat, leasingobiorca zwiększy lub zmniejszy wysokość kosztów podatkowych w danym okresie. (...)”

Reasumując Dyrektor KIS wskazał, że **w przypadku umowy leasingu samochodu osobowego zawartej w 2018 r., zmiany w harmonogramie spłat rat leasingowych, będące skutkiem COVID-19, które na podstawie aneksu do umowy powodują zmianę wysokości miesięcznych rat leasingowych, skutkują koniecznością przejścia na nowe, limitowane zasady zaliczania kosztów wprowadzone i obowiązujące od 1 stycznia 2019 r.**

2. Moment zaliczenia do kosztów wydatków remontowych

Dla celów podatkowych kosztów remontu nie uznaje się za powiązane z okresem przekraczającym rok podatkowy. Odnosi się je w koszty uzyskania przychodów na bieżąco, czyli w okresie ich poniesienia, tj. w dniu, na który zostaną ujęte na jakimkolwiek koncie w księgach rachunkowych. Bez znaczenia pozostaje fakt ich księgowania poprzez rozliczenia międzyokresowe kosztów dla celów bilansowych.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 października 2021 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.413.2021.1.MZA)

Stan faktyczny oraz stanowisko podatnika

Spółka planowała przeprowadzenie okresowego remontu środka trwałego, którego celem miała być jedynie konserwacja, a nie jego ulepszenie. Koszt remontu miał znacznie przekroczyć 500.000 zł. Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, poniesiony wydatek ujęty zostanie na koncie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów i będzie rozliczany w czasie do kolejnego zalecanego przez serwisanta remontu.

W związku z powyższym spółka zadała następujące pytanie: Czy poniesiony i ujęty w księgach rachunkowych wydatek na remont stanowić będzie w całości koszt podatkowy 2021 r.?

Zdaniem spółki, poniesiony wydatek (na remont) zostanie uznany za koszt pośredni, a data jego ujęcia w księgach rachunkowych będzie dniem poniesienia kosztu w znaczeniu podatkowym.

Stanowisko organu podatkowego

Organ podatkowy uznał stanowisko spółki za prawidłowe. Jednocześnie przypomniał, iż o tym, czy poniesione nakłady stanowią wydatki na remont, bezpośrednio zaliczane do kosztów uzyskania przychodów, czy też uznane zostaną za nakłady na ulepszenie środka trwałego i będą zaliczane do kosztów uzyskania przychodów poprzez odpisy amortyzacyjne – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami – decyduje zakres przeprowadzonych robót.

Istotą remontu jest przywrócenie pierwotnego stanu technicznego i użytkowego środka trwałego wraz z wymianą zużytych składników technicznych, niezmieniające jego charakteru i funkcji, a następujące w trakcie eksploatacji środka trwałego i będące wynikiem tej eksploatacji. Będą to więc wszystkie zmiany trwale przywracające pierwotny poziom techniczny danego środka trwałego, pierwotną zdolność użytkową utraconą na skutek upływu czasu i eksploatacji niezwiększające jego wartości początkowej.

Organ podatkowy podkreślił, iż różnica między nakładami na remont a nakładami na ulepszenie środków trwałych polega głównie na tym, że pierwsze z nich zmierzają do podtrzymania, odtworzenia wartości użytkowej środków trwałych, a drugie – do podwyższenia bądź istotnej zmiany cech użytkowych tych składników majątkowych.

Odnosząc się do sposobu rozliczania wydatków remontowych organ podatkowy wskazał, że jeżeli podatnik poniesie takie wydatki, to ma prawo zaliczyć je bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów jako koszty, o jakich mowa w art. 15 ust. 4d ustawy o PDOP, czyli jako koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodem, zwane też kosztami pośrednimi.

Koszty pośrednie potrąca się – co do zasady – w roku ich poniesienia. Jeżeli jednak dotyczą one okresu dłuższego niż 1 rok, rozlicza się je proporcjonalnie. Jak zaznaczył organ

podatkowy, o tym, czy dany wydatek z uwagi na swój charakter nie może zostać przyporządkowany do długości okresu, którego dotyczy, decydują przepisy prawa podatkowego, a nie sposób jego księgowania na potrzeby prawa bilansowego.

Jak stwierdził organ podatkowy:

„(...) w rozpatrywanej sprawie nie będzie można uznać, że koszty remontu (...) z uwagi na swój charakter powinny być powiązane z okresem przekraczającym rok podatkowy. Wydatki na ww. remont będą bieżącymi wydatkami ponoszonymi przez Spółkę. Efekt prac remontowych wiąże się co prawda z poprawą ich jakości oraz warunków eksploatacji w przyszłości, niemniej jednak ich charakter nie umożliwia powiązania z konkretnym okresem czasu.

W takim przypadku rozliczenie przedmiotowych kosztów remontu, dla celów rachunkowych, poprzez czynne rozliczenia międzyokresowe przez okres czterdziestu jeden miesięcy nie będzie mieć znaczenia dla celów podatkowych. Rozliczenie kosztów remontu powinno następować, na podstawie odpowiednio udokumentowanych wydatków, w dacie poniesienia kosztu, tj. w dniu, w którym ujęto koszt na podstawie otrzymanej faktury (rachunku) albo w dniu, na który zostanie ujęty koszt na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku) w księgach rachunkowych. (...)

W zakresie wszelkich wydatków stanowiących na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych pośrednie koszty uzyskania przychodów, które w momencie poniesienia, dla celów księgowych, są ujmowane na innych kontach niż kosztowe (tj. nie są księgowane jako koszt), podatnik jest uprawniony do rozpoznania ich w kosztach podatkowych w dacie, pod którą dany wydatek zostanie ujęty w księgach rachunkowych bez względu na rodzaj konta, na jakim zostanie dokonany zapis księgowy, z wyjątkiem sytuacji, gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Należy bowiem zauważyć, że istnieje taka grupa wydatków (kosztów) poniesionych przez podatnika, które stanowią koszt poniesiony w rozumieniu art. 15 ust. 4e updop, a rachunkowo nie będą ujęte na koncie kosztowym wcale albo będą ujęte z opóźnieniem. W związku z powyższym, jeżeli podatnik poniósł dany wydatek (koszt), który ujęty został w księgach rachunkowych i zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych można go uznać za koszt pośredni, to data ujęcia w księgach rachunkowych tego wydatku będzie momentem poniesienia kosztu podatkowego.

W świetle powyższego należy uznać, że faktyczna data dokonania zapisu w księgach rachunkowych (tj. ujęcie danego wydatku „jako koszt” w księgach rachunkowych – ujęcie wydatku na koncie kosztowym) nie będzie mogła zmieniać kwalifikacji danego wydatku i wpływać na moment zaliczenia go jako kosztu uzyskania przychodu w rozumieniu art. 15 ust. 4e updop. (...)”

3. Weryfikacja rachunku kontrahenta dokonana po zleceniu przelewu a koszty uzyskania przychodów

Podatnik może zaliczyć dany wydatek do kosztów uzyskania przychodów (w przypadku transakcji przekraczającej 15.000 zł), gdy dokonał zapłaty na rachunek kontrahenta znajdujący się na dzień zlecenia przelewu na białej liście, a weryfikacja tego rachunku została dokonana po dniu zlecenia przelewu.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 3 stycznia 2022 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.417.2021.2.AR)

Podstawa prawna

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku, gdy:

- stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
- jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 15.000 zł lub równowartość tej kwoty (transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji).

Przypomnijmy, że w ramach Polskiego Ładu od 1 stycznia 2023 r. ww. limit jednorazowej wartości transakcji zostanie obniżony do 8.000 zł. Natomiast w 2022 r. nadal stosuje się limit w wysokości 15.000 zł.

Podatnicy nie zaliczają do kosztów uzyskania przychodów m.in. kosztu w tej części, w jakiej płatność dotycząca ww. transakcji została dokonana na rzecz czynnego podatnika VAT przelewem na rachunek nieznaledujący się na dzień zlecenia przelewu w wykazie podatników VAT (na tzw. białej liście) – w przypadku dostawy towarów/świadczenia usług, potwierdzonych fakturą. Tak wynika z art. 15d ust. 1 pkt 2 ustawy o PDOP.

Co istotne, podatnik może zwolnić się z negatywnych konsekwencji zapłaty na rachunek spoza białej listy m.in., gdy w odpowiednim terminie złożył zawiadomienie o takiej zapłacie do właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Stan faktyczny i stanowisko podatnika

W rozpatrywanej sprawie spółka dokonywała płatności za transakcje o jednorazowej wartości przekraczającej 15.000 zł, przy czym płatności były dokonywane po uprzednim sprawdzeniu, czy rachunek kontrahenta widnieje na białej liście (spółka generowała potwierdzenie sprawdzenia kontrahenta). Data zlecenia przelewu była tożsama z datą dokonania przelewu. Spółka przewidywała, że w przyszłości może się zdarzyć, iż ww. weryfikacja rachunku kontrahenta nastąpi z opóźnieniem kilkudniowym.

W związku z powyższym spółka miała wątpliwości, czy będzie uprawniona do rozliczenia w całości kosztów uzyskania przychodu – w przypadku transakcji przekraczającej 15.000 zł – jeśli dokona przelewu z tytułu dostawy lub świadczenia usług (na podstawie wystawionej faktury) na rachunek kontrahenta widniejący na białej liście, gdy weryfikacja jego rachunku nastąpi dopiero po dokonaniu przelewu, ale według stanu na dzień zlecenia przelewu (dokonania przelewu) i takie też zostanie wygenerowane potwierdzenie weryfikacji.

Zdaniem spółki, odpowiedź na to pytanie jest twierdząca, gdyż ustawodawca sankcjonuje jedynie płatności poza rachunkami widniejącymi na białej liście.

Stanowisko Dyrektora KIS

Organ podatkowy uznał stanowisko spółki za prawidłowe i jednocześnie przywołał uzasadnienie do projektu ustawy nowelizującej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1018 ze zm.), mocą której wyłączono z kosztów podatkowych koszty opłacone na rachunek spoza białej listy. Jak wynika z tego uzasadnienia, dla weryfikacji, czy rachunek kontrahenta znajduje się na białej liście, decydujący jest dzień zlecenia przelewu bankowi lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, a nie dzień obciążenia rachunku nabywcy bądź uznania rachunku sprzedawcy. Nie jest przy tym zasadne, aby przedsiębiorca ponosił konsekwencje – w postaci usunięcia zapłaconej kwoty z kosztów uzyskania przychodu – w związku z tym, że rachunek jego kontrahenta został wykreślony z białej listy po uprzedniej pozytywnej weryfikacji, po której zlecił bankowi dokonanie przelewu na ten rachunek. Ponadto przedsiębiorca nie poniesie

konsekwencji, gdy kontrahent poda w zgłoszeniu identyfikacyjnym albo aktualizacyjnym nieaktualny lub błędny rachunek, który zostanie uwidoczniony na białej liście.

Jak wyjaśnił Dyrektor KIS, jedynie w przypadku, gdy rachunek kontrahenta na dzień zlecenia przelewu będzie znajdował się na białej liście, podatnik będzie miał prawo zaliczyć dokonaną płatność do kosztów uzyskania przychodów, o ile spełnione będą ogólne warunki zaliczenia wydatku do kosztów podatkowych.

W związku z powyższym organ podatkowy uznał, że **skoro spółka po dokonaniu płatności dokona weryfikacji rachunku kontrahenta według stanu na dzień zlecenia przelewu i rachunek ten będzie znajdował się na dzień zlecenia przelewu na białej liście, to w tej sytuacji nie znajdzie zastosowania ograniczenie, o którym mowa w ww. art. 15d ust. 1 pkt 2 ustawy o PDOP.**

Od redakcji:

Podobne stanowisko Dyrektor KIS zajął w interpretacji indywidualnej z 16 września 2021 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.179.2021.4.AG. Interpretację tę przywołaliśmy w BI nr 34 z 1 grudnia 2021 r.

4. Koszty podatkowe dokumentowane skanami dokumentów papierowych

Czego dotyczył problem?

Przyjmuje się, że jednym z warunków zaliczania wydatku do kosztów uzyskania przychodów jest jego właściwe udokumentowanie. W ustawie o PDOP nie określono jednak, w jaki sposób należy dokumentować wydatki na potrzeby ujęcia ich w kosztach podatkowych.

Należy mieć na uwadze, że na podstawie art. 9 ust. 1 ww. ustawy, podatnicy są obowiązani do prowadzenia ewidencji rachunkowej, zgodnie z odrębnymi przepisami, w sposób zapewniający określenie wysokości dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy, a także do uwzględnienia w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych informacji niezbędnych do obliczenia wysokości odpisów amortyzacyjnych.

W praktyce przyjmuje się zasadniczo, że jeśli dany dokument spełnia wymogi do uznania go za dowód księgowy dla celów bilansowych, to może być on uznany również za dokument stanowiący podstawę do ujęcia wydatku w kosztach podatkowych.

Dokumentowanie kosztu podatkowego wzbudza jednak w praktyce wiele wątpliwości, m.in. czy właściwym dokumentem może być skan dokumentu papierowego. Do kwestii tej odniósł się podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów (dalej: MF), w piśmie z 4 maja 2021 r., nr DOP4.054.1.2021, będącym odpowiedzią na interpelację poselską nr 21954.

Dokumenty przechowywane w formie elektronicznej (skany)

MF przywołało art. 86 Ordynacji podatkowej, z którego wynika generalny wymóg przechowywania dokumentów przez podatników. W oparciu o ten przepis podatnicy obowiązani do prowadzenia ksiąg podatkowych przechowują księgi i związane z ich prowadzeniem dokumenty do czasu upływu okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego, chyba że ustawy podatkowe stanowią inaczej. Oznacza to – zdaniem MF – że w każdym indywidualnym przypadku okres przechowywania ksiąg i związanych z ich prowadzeniem dokumentów może być różny ze względu na możliwość przerwania biegu terminu przedawnienia bądź zawieszenia jego biegu. Jednakże oceny, które dokumenty związane są z prowadzeniem ksiąg podatkowych, nie dokonuje się na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej. Można jej

---

dokonać na podstawie przepisów odrębnych, które stanowią o wymogach dokumentu wprowadzanego do danej księgi podatkowej, jak również samej księgi podatkowej – np. ustawy o rachunkowości czy ustawy podatkowej prawa materialnego. Co przy tym ważne, przepisy Ordynacji podatkowej nie ograniczają ustalania dowodów w sprawie podatkowej do dokumentów papierowych, jednak każda forma dokumentowania zdarzenia powinna odpowiadać obowiązującym przepisom, w tym również spoza sfery przepisów prawa podatkowego.

MF wskazało, że ustawa o rachunkowości zawiera przepisy regulujące dokumentowanie przy pomocy dowodów księgowych zapisów zawartych w księgach, w tym zapisów dotyczących wydatków. Wynika z nich m.in., że:

- każdy wykazany w księgach rachunkowych wydatek powinien być udokumentowany odpowiednim dowodem; dowód ten powinien być rzetelny,
- treść dowodów księgowych może być przeniesiona na informatyczne nośniki danych pozwalające zachować w trwałej i niezmienionej postaci zawartość dowodów; warunkiem stosowania tej metody przechowywania danych jest posiadanie urządzeń pozwalających na odtworzenie dowodów w postaci wydruku, o ile inne przepisy nie stanowią inaczej; wydruk jest dowodem równoważnym z dowodem księgowym, z którego treść została przeniesiona na informatyczny nośnik danych; kierownik jednostki powinien w zasadach (polityce) rachunkowości określić m.in. przyjęte przez jednostkę zasady, służące ochronie dowodów księgowych.

Jeżeli jednostka skorzysta z możliwości przechowywania określonych dowodów księgowych w ww. sposób, to może zrezygnować z przechowywania ich pierwotnych form papierowych.

W związku z powyższym, zdaniem MF, dokumenty źródłowe stanowiące podstawę do zapisów w księgach rachunkowych można przechowywać w dowolnej formie pod warunkiem, że będą mogły stanowić dowód zaistnienia zdarzenia gospodarczego, ujętego na ich podstawie w księgach rachunkowych. Brak oryginalnego dokumentu źródłowego nie oznacza konieczności automatycznego wyłączenia tego wydatku z kosztów uzyskania przychodów. W konsekwencji **zarchiwizowane dokumenty, przechowywane wyłącznie w formie elektronicznej, w postaci skanów dokumentów (tj. po zeskanowaniu ich papierowych oryginałów, zarchiwizowaniu w formie elektronicznej oraz zniszczeniu papierowej wersji dokumentu) mogą – według MF – stanowić podstawę ujmowania wydatków jako kosztów uzyskania przychodów.** Jak wskazało MF:

„(...) Dokumentowanie wydatków za pomocą skanów dokumentów papierowych archiwizowanych i przechowywanych w formie elektronicznej nie będzie stanowiło samoistnej podstawy wykluczenia takich wydatków z kosztów uzyskania przychodów. Przechowywanie ich wyłącznie w formie elektronicznej można zatem uznać za dopuszczalne na potrzeby ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. (...)”

Możliwość uzyskania interpretacji indywidualnej na gruncie CIT

MF udzieliło także odpowiedzi na pytanie, w jakim trybie zainteresowani podatnicy powinni występować o wydanie interpretacji indywidualnych w zakresie możliwości rozliczania w kosztach uzyskania przychodów wydatków udokumentowanych zarchiwizowanymi w formie elektronicznej dokumentami papierowymi.

Zdaniem MF, wątpliwości nie dotyczą kwalifikacji poszczególnych wydatków jako kosztów uzyskania przychodów w świetle ustawy o PDOP, lecz oceny, czy dany dokument stanowi wystarczający dowód zdarzenia gospodarczego, zarówno co do treści, jak i formy. Celem kierowanych pytań nie jest zagadnienie sensu stricto związane z przedmiotem, podmiotem, powstaniem zobowiązania podatkowego, podstawą opodatkowania, rozliczeniem podatku, ale zagadnienie techniczne związane ze sposobem/systemem/procedurą przechowywania

dokumentów w formie elektronicznej. Przedmiotem ww. wątpliwości nie jest kwestia interpretacji przepisów ustawy o PDOP, lecz ocena procedury dokumentowania wydatków w formie elektronicznej. Tak sformułowane zagadnienie nie może – jak wskazało MF – stanowić podstawy wydania interpretacji indywidualnej dotyczącej przepisów ustawy o PDOP w trybie art. 14b Ordynacji podatkowej. Instytucja interpretacji indywidualnych służy bowiem wykładni przepisów obowiązującego prawa. Powyższa kwestia nie jest zatem zagadnieniem, w odniesieniu do którego mogłaby zostać wydana interpretacja przepisów prawa podatkowego, i której podstawowym celem jest wyjaśnienie sytuacji prawnopodatkowej wnioskodawcy. Dlatego też interpretacja wydana w zakresie problemu, którego dotyczy zapytanie, nie rozstrzygałaby o skutkach podatkowych opisanego zdarzenia dla wnioskodawcy w zakresie ustawy o PDOP.

Wpływ na CIT interpretacji indywidualnej wydanej na gruncie VAT

Kolejną kwestią, do której odniosło się MF, jest odpowiedź na pytanie, w oparciu o jakie kryteria ten sam organ (Dyrektor KIS) uznaje zasadność wydania interpretacji w ww. zakresie dla celów rozliczeń VAT, a odmawia ich wydania dla celów rozliczeń CIT.

MF podkreśliło, że ustawa o VAT i ustawa o PDOP stanowią odrębne od siebie regulacje. Ustawa o VAT zawiera swoiste regulacje dotyczące dokumentowania i archiwizowania dokumentów służących określaniu istotnych elementów tego podatku (faktur). Natomiast ustawa o PDOP takich rozwiązań nie wprowadza. Nie ma również żadnych podstaw prawnych, aby zasady wynikające z tych regulacji stosować na gruncie CIT. Zatem – według MF – wydanie interpretacji indywidualnej na gruncie ustawy o VAT nie obliguje Dyrektora KIS do wydania tożsamego rozstrzygnięcia na gruncie CIT. Powyższe stanowisko zostało potwierdzone m.in. w wyroku NSA z 8 maja 2019 r., sygn. akt II FSK 3789/18.

5. Kary umowne za nieterminowe wykonanie usługi a koszty podatkowe

Kara umowna zapłacona z tytułu nieterminowej usługi naprawy nie stanowi kosztu uzyskania przychodów. Nie ma tu znaczenia okoliczność, czy odpowiedzialność za szkodę jest oparta o przesłankę winy, czy też na zasadzie ryzyka.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 28 maja 2021 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.153.2021.1.MF)

Stan faktyczny i stanowisko podatnika

Przedmiotem interpretacji była treść art. 16 ust. 1 pkt 22 ustawy o PDOP. Na podstawie tego przepisu, nie uważa się za koszty uzyskania przychodów kar umownych i odszkodowań z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad albo zwłoki w usunięciu wad towarów, albo wykonanych robót i usług.

Sprawa dotyczyła spółki, która wykonywała usługi napraw pojazdów. Zgodnie z wieloletnimi umowami, zawartymi z zamawiającymi, spółka była zobowiązana do zapłaty kar umownych z tytułu niedotrzymania terminu wykonania naprawy (opóźnienia w wykonaniu naprawy). Ich zapłata miała wpływ na dalszą współpracę z zamawiającymi usługę i osiąganymi przez spółkę przychodami z ww. usług. Pomimo zapłaty kar umownych, współpraca z zamawiającymi była dla spółki bardzo korzystna (spółka zakładała dalszą z nimi współpracę).

Uznanie kar umownych pozwoliło spółce na ograniczenie ewentualnych dalszych strat, w tym wizerunkowych.

W związku z powyższym spółka zapytała organ podatkowy, czy zapłacone przez nią kary umowne za nieterminowe wykonanie napraw stanowią dla spółki koszt uzyskania przychodów.

Zdaniem spółki, odpowiedź na to pytanie jest twierdząca. Wydatki te wykazują bowiem związek z przychodami i nie są objęte ww. art. 16 ust. 1 pkt 22 ustawy o PDOP.

Stanowisko Dyrektora KIS

Organ podatkowy uznał stanowisko spółki za nieprawidłowe. Odnosząc się do wspomnianego art. 16 ust. 1 pkt 22 ustawy o PDOP organ podatkowy wskazał, że ustawodawca kierował się w tym względzie zasadą, aby nie premiować działań sprzecznych z istotą umów, zagrożonych karami i odszkodowaniami. Przepis ten odnosi się do kategorii odszkodowań i kar umownych nie precyzując, że chodzi o odszkodowania i kary umowne będące następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika na skutek niedochowania przez niego należytej staranności. Zdaniem organu podatkowego, wszelkie odszkodowania i kary umowne z wymienionych w tym przepisie tytułów nie mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, niezależnie od tego, czy są one skutkiem szkody powstałej w następstwie winy dłużnika, czy też szkody, na której powstanie dłużnik nie miał wpływu. Nie ma tu znaczenia przyczyna niedochowania przez dłużnika terminu świadczenia. Wystarczającą przesłanką jest wystąpienie odpowiedzialności dłużnika za opóźnienie czy zwłokę, która może wynikać z ustawy lub ze stosunku obligacyjnego łączącego strony. Zapłata kary umownej bądź odszkodowania na rzecz kontrahenta jest efektem istnienia takiej odpowiedzialności.

Organ podatkowy wskazał, że:

- wadliwie wykonana usługa to taka, która została wykonana w sposób niepełny, tj. nie zostały spełnione wszelkie obowiązki ciążące na podatniku zgodnie z umową oraz przepisami prawa,
- pojęcie „wadliwości” odnosi się do każdego przypadku nienależytego wykonania obowiązków dłużnika wynikających ze stosunku obligacyjnego, za które ponosi on odpowiedzialność niezależnie od tego, czy odpowiedzialność ta oparta jest na zasadzie winy, czy na zasadzie ryzyka,
- nieterminowe wykonanie napraw, nawet niezawinione przez dłużnika, stanowi wadę wykonywanych robót/usług,
- zgodnie z zasadą autonomii prawa podatkowego, należy przyjąć szersze rozumienie pojęcia „wadliwości wykonanych robót i usług”, które będzie mogło być zastosowane do wszelkich stosunków obligacyjnych wywołujących skutki podatkowe, w postaci braku prawa do zaliczenia wydatku do kosztów uzyskania przychodów.

Według Dyrektora KIS:

„(...) kary umowne za nieterminowe wykonanie napraw w istocie stanowią potwierdzenie, że usługa nie została wykonana prawidłowo (niezależnie od przyczyn).

Jak wynika bowiem z opisu stanu faktycznego, zgodnie z zawartymi umowami, Wnioskodawca zobowiązany jest do zapłaty kar umownych z tytułu niedotrzymania terminu wykonania naprawy (opóźnienia w wykonaniu naprawy). (...)”

W związku z powyższym organ podatkowy uznał, że kary umowne za nieterminowe wykonanie napraw nie stanowią dla spółki kosztów uzyskania przychodów. Bez znaczenia w rozpoznawanej sprawie pozostaje okoliczność, czy odpowiedzialność za szkodę jest oparta o przesłankę winy, czy też na zasadzie ryzyka.

BIULETYN INFORMACYJNY DLA SŁUŻB EKONOMICZNO-FINANSOWYCH. DODATEK

Redakcja: Redaktor Naczelna: Kamila Andrzejewska
Z-ca Redaktor Naczelnej: Andrzej Zborowski
Dodatk opracował: Zespół
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
e-mail: biuletyn@gofin.pl

NAKŁAD **20 600**

Wydawca: Wydawnictwo Podatkowe GOFIN sp. z o.o.
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
tel.: 95 720 85 40, faks 95 720 85 60

PRENUMERATA 2022 szczegóły na www.sklep.gofin.pl

1	Numer kompletu	Komplety promocyjne z nagrodami na IV-XII 2022 r.	Cena promocyjna
	KOMPLET nr 1	Komplet czasopism (tab. 2 poz. 6) + Gazeta Podatkowa	1896,75 zł
	KOMPLET nr 2	Komplet czasopism (tab. 2 poz. 6)	1543,50 zł
	KOMPLET nr 3	Biuletyn Informacyjny (tab. 2 poz. 1) + Gazeta Podatkowa	771,75 zł

2	Lp.	Tytuł czasopisma	Cykl wydawniczy	PRENUMERATA 2022		
				IV-XII	I półrocze	II kwartał
	1.	Biuletyn Informacyjny dla Służb Ekonomiczno-Finansowych z comiesięcznym dodatkiem Serwis Podatkowy + on-line	co 10 dni	418,50 zł	279,00 zł	139,50 zł
	2.	Ubezpieczenia i Prawo Pracy + on-line	dwutygodnik	288,00 zł	192,00 zł	96,00 zł
	3.	Poradnik VAT + on-line	dwutygodnik	279,00 zł	186,00 zł	93,00 zł
	4.	Zeszyty Metodyczne Rachunkowości + on-line	dwutygodnik	283,50 zł	189,00 zł	94,50 zł
	5.	Przegląd Podatku Dochodowego + on-line	dwutygodnik	274,50 zł	183,00 zł	91,50 zł
	6.	KOMPLET CZASOPISM (poz. 1-5) + Serwis Głównego Księgowego	patrz poz. 1-5	1543,50 zł	1029,00 zł	514,50 zł
	7.	Biuletyn Informacyjny dla Służb Ekonomiczno-Finansowych bez dodatku Serwis Podatkowy + on-line	co 10 dni	351,00 zł	234,00 zł	117,00 zł

Warunkiem prenumeraty jest złożenie zamówienia (np. na www.sklep.gofin.pl) oraz **jednoczesne dokonanie wpłaty** na konto: Wydawnictwo Podatkowe GOFIN, BH w Warszawie S.A. nr: 14 1030 1133 0000 0000 3533 0000.
Po otrzymaniu wpłaty wystawiamy fakturę.

Informacje o innych produktach: Internetowy Serwis Głównego Księgowego, Czasopisma Księgowych on-line, Gazeta Podatkowa, Program DRUKI Gofin, Serwis Budżetowy, segregatory i boksy, dostępne są na stronie internetowej:

www.sklep.gofin.pl

Informacji udziela także **Biuro Obsługi Klienta** - tel. **95 720 85 40**, infolinia **800 162 732**

Publikacje zamieszczone w czasopismach nie stanowią opinii prawnych, urzędowej interpretacji przepisów ani innego oficjalnego stanowiska organów państwowych.

Wszelkie prawa zastrzeżone: kopiowanie, przedruk i rozpowszechnianie zabronione.